

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő és igazgató:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD 55. évf. 85. szám
1940. április 14., vasárnap

Felolvasó-szerkesztő:
SZ. JAKAB GEZA

Laptulajdonos: „Aradi Közlöny lapkiadó r. t.” Törvényszéki lajstromszáma: 10/1—1938.

Izland kimondta önállóságát

Svédország helyzete kiéleződött — Hollandia újabb védelmi intézkedéseket fogantatosított — Haakon király nem hagyja el országa területét

A német rádió szerint Izland és Grönland a Német Birodalom érdekerületéhez tartozik

Londonból jelentik: A Havas közlése szerint az izlandi sajtó megerősíti azt a hírt, hogy április 10-én a német rádióállomások bejelentették, hogy Izland és Grönland a Német Birodalom érdekerületéhez tartoznak. Az izlandi közvélemény azt akarja, hogy a dán király által eddig gyakorolt jogokat az „izlandi nemzetre” ruházzák.

Újabb jelentés szerint a kopenhágai izlandi követ ma megjelent a király és a külügyminiszter előtt, akiknek átnyújtotta az izlandi parlament határozatát. A határozat kijelenti, hogy tekintettel arra, hogy az izlandi király nem gyakorolhatja az alkotmány és a törvény által biztosított hatalmat, az izlandi parlament a hatalom gyakorlását az izlandi kormányra ruházza át. Továbbá tekintettel arra, hogy a Dánia és Izland közötti törvények 7-ik szakaszában foglaltakat Dánia nem teljesítheti, valamint a halászati jogokat nem ellenőrizheti, Izland külpolitikáját Dánia nem irányíthatja, mindezeket az izlandi kormány magára vállalta és külpolitikáját a jövőben maga intézi. X. Keresztély dán király, valamint a külügyminiszter Izland követének a határozat átnyújtása után kijelentették, hogy a jelenlegi helyzetben az izlandi parlament döntése természetes és érthető.

A Havas közli, hogy londoni diplomáciai körökben tervet tanulmányoznak, amely szerint a szövetségesek védnökségüket Izlandra is kiterjesztenék. (Rador.)

A szabadság, becsület és béke harmas eszményét fegyverekkel is megvédi Svédország

Stockholm. (Rador.) Svédország déli részén rohamosan nő a nyugtalanság. Politikai körök véleménye szerint a helyzet bármely pillanatban válságosra fordulhat. Illetékes helyen kijelentették, hogy

felkészültek a legrosszabbra is, tegnap az egész ország területére teljes elsötétítést rendeltek el és egyéb intézkedések is történtek.

A svédországi amerikai konzul Washingtonból felhatalmazást kapott, hogy szükség esetén menedéket nyújtson az angol, francia és norvég konzulátusok személyzetének.

A Német Távirati Iroda jelenti Stockholm-ból: Az utóbbi napok eseményei következtében a biztonsági intézkedéseket nagyobb mértékben fokozták, mint ahogyan azt a háború kitörésekor tették. A főváros központja felé vezető utakat katonaság zárta el. A külvárosban lakóknak igazolniuk kell magukat, amikor a központi városnegyedeket elhagyják. A katonai szempontból fontos pontokat csapatok őrzik. Az autbuszforgalmat 60 százalékkal csökkentették. A buzakészleteket az állam rendelkezésére bocsátották.

Hansson svéd miniszterelnök, mint már röviden megírta az Aradi Közlöny, tegnap beszédet mondott, amelynek során még a következőket hangoztatta:

— A jelek arra mutatnak — mondotta — hogy Svédország közvetlen a háború küszöbére érkezett. Mi mindent megtettünk, hogy a háborút elkerüljük, azonban három magasztos elv lebeg előttünk, amelyekhez minden erőnkkel ragaszkodunk és amelyekért, ha kell, fegyvert is ragadunk. Ezek: a szabadság, a becsület és a béke. Nem fogjuk tűrni, hogy a mi területünkön idegen hadsereg átvonuljon. Egyetlen államnak sem engedjük meg, hogy területi integritásunkat megsértse, minden ilyen kísérletet fegyverrel utasítunk vissza. Eddig még nem intézték hozzánk jegyzéket ebben az

irányban, de a közelmúlt számos példája megmutatta, hogy az ilyen cselekedeteket rendszerint váratlanul és meglepetésszerűen hajtják végre. Bármilyen következzék is, mi készen állunk. A svéd népnek el kell készülnie arra, hogy mindent föláldozzon, ami Svédország védelmére szükséges. A férfiaknak ott kell hagyniuk a polgári élet megszokott hivatását és csatásorba kell állniuk, mert a haza ezt követeli.

— Készenlétben kell állnunk, — fejezte be a

Drakói intézkedések Oslóban

Stockholm. Az oslói rádió rendeletet közölt, mely szerint a német csapatok által megszállott részekben húst, tojást és zsírt csak háromnapos szűkségre szabad beszerezni és a magánháztartásokban elraktározni, tejet pedig kizárólag gyermekek és súlyos beteg számára lehet kiszolgáltatni.

Ugyancsak az oslói rádió közölte a megszálló német főparancsnokság ama rendelkezését, hogy aki a megszálló csapatok parancsnoksága által kiadott parancsoknak ellenszegül, vagy szabotál azt a helyszínen agyonölik.

Stockholm. A megszálló német főparancsnok-

miniszterelnök szavalt — mert minden percben ránkzudulhat a veszély. Mindenkinnek ott kell állnia a kötelesség örhélyén. Megvédiük azt, ami a miénk: független és szabad hazánkat.

London. A Reuter Távirati Iroda jelenti: Stockholm-ból érkezett jelentés szerint Göteborgban megfigyelték, hogy

a Svédországgal szembeni dán tengerparton nagyobb német csapatok állnak készenlétben.

Kopenhágában és a dán főváros környékén nagyobb német csapatok tartózkodnak. A kikötőkben hajók állnak készenlétben ezeknek a csapatoknak svéd területekre való átszállítása céljából.

Német repülőgépek tegnap délelőtt s délután több ízben átrajtottak svéd területeket, nyilvánvalóan azért, hogy felderítést végezzenek. A svéd kormány elrendelte Göteborg, Malmö és Helsingborg városok kiürítését.

A kiürítés tegnap egész napon át, aránylag nyugodtan és simán folyt le.

Ebből a három városból valamennyi asszonyt és gyermeket eltávolítottak.

Az asszonyokat az idősebb férfiak követték, a katonaköteles korban lévőknek haladéktalanul csapattesteikhez kellett bevonulniuk.

Stockholm-ban izgalommal várják a német kormány ultimátumának megérkezését.

Stockholm. (Rador.) Gusztáv svéd király rendeletére tegnap légvédelmi gyakorlatokat tartottak. Az általános elsötétítést még nem rendelték el.

A szövetségesek együtt harcolnak Norvégiával

Páris. Paul Reynaud miniszterelnök — amint már röviden megírta az Aradi Közlöny — fogadta a norvég követet, aki átadta kormányva üzenetét. A norvég kormány felkéri Franciaországot, hogy a Németországgal szemben kezdett háború győzelmes befejezéséhez nyújtson segítséget. Reynaud kijelentette, hogy úgy Franciaország, mint Anglia hathatós segítséget nyújtanak majd Norvégiának. (Rador.)

Kialakulóban a norvég ellenállás

London. (Rador.) A Reuter-ügynökség katonai munkatársa közli: A norvégiai új harc-vonalakon kisebb különítmények gyülekeznek és ezek a vonalak Oslótól mintegy 80 kilométernyire északra Eidsvoldig terjednek, onnan pedig Lilleströmig. A norvég főváros környékének természeti akadályai igen jó támaszpontokat nyújtanak az ellenállásra arra az időre, ameddig a mozgósítás befejeződik. Több helyen robbantások segítségével, kisebb légi kikötőket létesítettek. A terület sokkal kisebb, semhogy nagyszámú bombázó repülőgép

elhelyezkedhessék. Az oslói német haderők tengeri összeköttetéseit az angol flotta állandóan veszélyezteti és ezért nem merészelnek mélyebben előnyomulni, mert félnek a hátbatámadástól. Az oslói német haderőket érkezőn érintette annak a 8 ezer tonnás hajónak az elvesztése, amely muníciót szállított, valamint a különböző hadiszerekkel megrakott hajók elsüllyesztése a Kattegatban.

Páris. (Rador.) Dán, svéd, belga és holland alattvalók nagy számban jelentkeznek a norvég követségen és kérik, hogy vegyék fel

őket a norvég hadsereg köteleibe. Külön bizottság alakult annak tanulmányozására, hogy a jelentkezőket miképpen használhatnák.

London. A Reuter-iroda jelenti: Norvég részről hivatalos jelentést adtak ki arról, hogy norvég erők az osloji fiordban elsüllyesztettek egy 26 ezer tonnás német csatahajót is. A norvégok az osloji öbölben eszerint három német hadihajót süllyesztettek el, mégpedig a 26 ezer tonnás Gneisenaut, a 10 ezer tonnás Blücher és a 6000 tonnás Karlsruhe cirkálót. A norvég

geek által az osloji öbölben elsüllyesztett német hajótér 42 ezer tonnát tesz ki. (Rador.)

Stockholm. (Rador.) A lapok jelentése szerint Oslo megszállása alkalmával 120 norvégot megöltek. A norvég fővárost mindössze 400 német katona foglalta el. Trondhjem kikötőjét harc nélkül vették birtokba a németek. Négy cirkáló csapatokat tett partra és a legénység nagyrésze cseh és osztrák. A Stavangeri kikötőt már csak súlyos harcok árán sikerült birtokba venni.

Ujabb német egységek érkeztek Osloba

Oslo. A pénteki nap folyamán a német hadsereg hatalmas egységei érkeztek Osloba és a partraszállás után megszállták a számukra kijelölt vonalat.

Berlinből jelentik: A Trondhjeni partok védelme április 12-én jelentékenyen erősödött azáltal, hogy német nehéz tüzérség érkezett, ami a német megszállók ellenálló képességét jelentékenyen növeli. A norvég partok teljesen a németek kezében vannak. Az április

12-iki angol légitámadás alkalmával a Messerschmidt típusu német repülőek Bergen felett lelőttek egy angol Wickers, Wellington és Herford, Lockear gvértmányu repülőgépet.

Berlinből jelentik: Az amerikai rádió közlése szerint Trondhjem közelében a német repülőek bombázása folytán egy 8000 tonnás angol cirkáló elsüllyedt. Valószínű, hogy a Grew angol cirkálóról van szó, amelyet két bomba találat ért.

Selyemharisnyát,

férfi és gyermekharisnyát, selyem és cérna reformot és kombinét, bőr és cérna keztyűt, szvettart legelőcsőben

BOGYO

Str. Emineson 1. Corso masi mellett

Haakon király nem hagyja el Norvégia területét

Stockholm. (Rador.) A Svenska Dagbladet tudósítóját kihallgatáson fogadta Haakon norvég király, aki nyomatékosan hangsúlyozta az újságíró előtt, hogy még veszély esetén sem hajlandó elhagyni a norvég földet.

Washingtonból jelentik: Amerika norvégiai nagyköveteinek felesége elbeszélte, hogy hogyan távoztak el Elverumból még mielőtt a várost a német repülőek szétbombázták volna. Elverumban a templomon és a kórházon kívül minden elpusztult. Nybersgund helységet, a hol a királyi család tartózkodott, a németek ugyancsak bombázták. A királyi család és a kormány tagjai azonban még a repülőáradás előtt elhagyták a várost és az erdőbe menekültek. (Rador.)

Ninnkában Norvégia törvényes kormánya

Stockholm. (Rador.) A Havas ügyvédség a törvényes norvég kormány üzenetét közvetítette, amelyben megállapították, hogy az osloji fiord környékét, Christiansand, Stavanger, Bergen és Narvik városokat a németek ellenőrzik. Narviktól északra azonban nincsenek német csapatok.

A norvég kormány különben új rádióállomást helyezett üzembe az 580-as hullámhosszon.

Norvég hivatalos jelentés szerint a norvég hadügyminiszter lemondott és Stockholmba érkezett. Kijelentette a sajtó képviselői előtt, hogy mindenben aláveti magát a norvég parlament rendelkezéseinek.

Stockholm. (Rador.) Hivatalos norvég körökből jelentik, hogy Quisling táviratilag felszólította a norvég diplomáciai és konzulátusi kirendeltségeket, hogy az ő parancsainak engedelmesskedjenek, de felhívását még csak válasza sem méltatták.

Angol támadás Bergen ellen

London. Az angol királyi légihaderő gépei ma bombázták a norvégiai Stavanger légi kikötőjét. A repülőgépek bombái felgyújtottak egy repülőgépszínt és egy indulásra kész re-

pülőgépet felrobbantottak. Egy német vadászgépet lelőttek. Az angol gépek sértetlenül tértek vissza kiindulási pontjaikra.

Az angol tengernagyi hivatal jelentése szerint a norvég vizeken az ellenség elleni hadműveletek folytatódnak. Az angol hadihajók és repülőgépek pénteken Bergen környékén támadást intéztek az ellenséges hadihajók és szállítóhajók ellen és e közben 3 ellenséges szállítóhajót bombáztak, felrobbantottak egy löszerraktárt és gépfegyvertűz alá vettek egy torpedórombolót. Az időjárási viszonyok kedvezőtlenek voltak és ennek következtében egy repülőgép Izland sziget közelében kényszerleszállást végzett.

Gibraltár-szerű erődítményt akarnak építeni a németek a dán és norvég partokon

Stockholm. (Rador.) Berlini jelentés szerint háromezer építőmunkás utazott északra. Valószínűnek tartják, hogy Németország Gibraltár-szerű erődítményt akar építeni a dán és norvég par-

Róma. (Rador.) Olasz politikai körökben feltűnést keltett az a moszkvai hír, amely szerint Stalin több ízben megbeszélést folytatott tegnap a hadügyi népbiztosokkal. Állítólag a Szovjetunio Jeges-tengeri intézkedései következtében előállott helyzetet vitatták meg.

Stockholm. Ideérkezett hírek szerint Schulenburg gróf. Németország moszkvai nagykövete két előterjesztést tett Molotov külügyi népbiztosnak. Egyrészt azt kérte, hogy azok a német hadihajók, melyek az angolok Keleti tengeri blokádjá miatt nem tudnak visszatérni, Murmanszkon keresztül kaphassanak kijáratot. Másrészt kérte, hogy Németország a murmanszk-leningrádi vasutvonalat csapat-

Norvég kereskedelmi hajót tengeralattjáró torpedótalálat ért Skagerrakban

Csata

GRAND HOTEL
LAFAYETTE-ben lakjon Bucurestiben

Központi fekvés. Komfort. Olcsó. Ott honos.
CALEA VICTORIEI No. 11 - Telefon 3-3410

ton, hogy elzárja eképpen a Skagerrak és Kattegati szorosokat.

Chamberlain: „Nem tudjuk meddig tart, de meggyorjűk a háborút”

London. (Rador.) A Reuter távirati iroda jelenti: Chamberlain miniszterelnök egy jubileumi ünnepegen beszédet mondott, amelynek során többek között a következőket hangoztatta:

— A háboru mozgalmassá vált s az angol haditengerészet beigazolta, hogy a tengerek korlátlan ura. Nem tudjuk ma még, hogy a háboru meddig fog tartani és hogy milyen meglepetések érhetnek bennünket. Egvet azonban már teljes bizonyossággal tudunk, még pedig azt, hogy ezt a háborút Anglia és Franciaország feltétlenül győzelmesen fogja befejezni. Hogy miből meritem ezt a meggyőződésemet, erre is válaszolhatok: Az angol nép nehezen határozza el magát háborura, de ha megkezdte, végigharcolja azzal az állhatatossággal és szívóssággal, amely nem retten vissza a legnagyobb megpróbáltatásoktól sem. Remélem, ezt a háborút meg fogjuk nyerni, mert meg akarjuk nyerni.

Raeder német tengernagy — kegyvesztett?

Bucurestii lapjelentés közli azt a francia hiradást, amely arról számol be, hogy Erich Raeder német tengernagyot leváltják. A francia hir szerint a tengernagy a német hajóhad norvégiai kudarca miatt elvesztette Hitler bizalmát. Raeder, utódként Saalwaechter tengernagyot említik. A hirt német forrásból nem erősítették meg.

Mi készül Moszkvában?

szállításokra igénybevehesse. A szovjet állítólag mindkét német kérés teljesítése elől elzárkozott, mert feltétlenül kívül kíván maradni az északi konfliktuson.

„A dán hadsereget nem illethe szemrehányás”

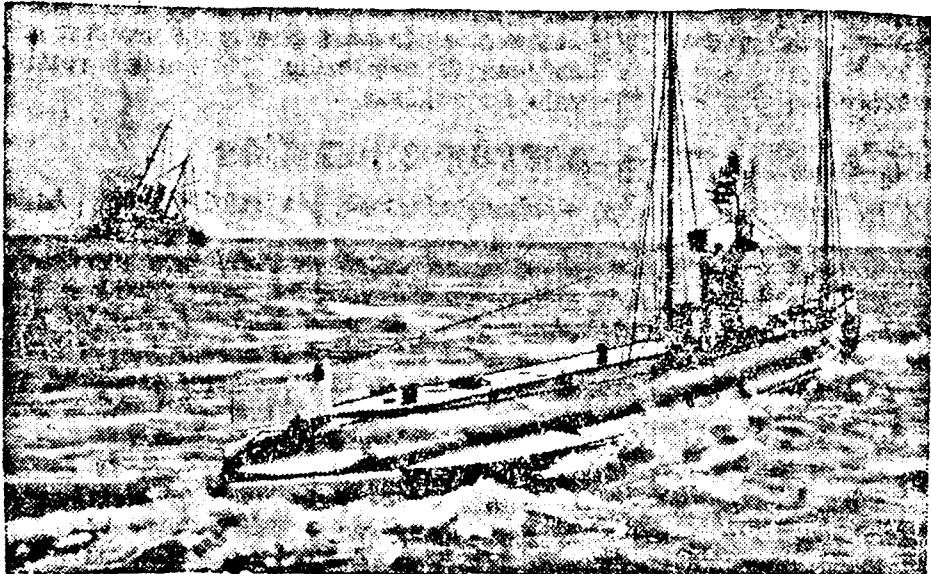

Kopenhága. (Rador.) Stauning miniszterelnök közleményt adott ki arra vonatkozólag, hogy több dán állampolgár félreértette a dán hadsereg április 9-iki magatartását.

Katonai személyiségek arról panaszkodnak — jelentette ki a miniszterelnök — hogy

egyes polgárok becsmérőleg nyilatkoztak a hadseregről. Ezek a polgári személyek úgy látszik, azt hiszik, hogy a dán katonák nem teljesítették kötelességüket, amikor a német csapatok az ország területére léptek. Valójában semmi ok nincs, amiért a dán hadseregek szemrehányást lehetne tenni. A keddi határozatot az uralkodó és a kormány tagjai szentesítették. A megszálló csapatok a dán csapatok ellenállásába ütköztek mindaddig, amíg a dán hadságot le nem mondták az ellenállásról.

Newyork. (Rador.) A dán konzul utasította azt a 705 dán hajót, amelyből a kereskedelmi flotta áll, hogy azonnal meneküljenek semleges kikötőkbe, vagy pedig maradjanak jelenlegi tartózkodási helyükön.

Az angol és francia követség személyzete elhagyta Kopenhágát

Kopenhága. A dán külügyminiszter jelenti, hogy az angol és a francia követek, valamint a követségek személyzete ma elhagyta Kopenhágát. Az Egyesült-Államok kopenhágai követe átvette a szövetséges hatalmak érdekeinek képviselését Dánia egész területén. A francia és angol követek családtagjaikkal és hozzátartozóikkal együtt különvonaton teszik meg az utat Dánián, Németországon keresztül Hollandiába.

Az Egyesült-Államokba utazik a kanadai minisztereinek

London. (Rador.) A Reuter-ügynökség jelenti, hogy Mackenzie King kanadai miniszterelnök pénteken délután Virginiába utazott szadzságidejére. Innen az Egyesült-Államokba utazik, ahol felkeresi Roosevelt elnököt és Hull külügyi államtitkárt.

London. (Rador.) Washingtonból érkezett jelentés szerint Roosevelt elnök a sajtófogadás alkalmával kijelentette, hogy Grönland és Island szigeteket az amerikai szárazföld érdekkörébe tartozónak kell tekinteni. Ez a két sziget — mondotta — geográfiai helyzeténél fogva tulajdonképpen Amerikához tartozik.

Roosevelt kijelentése igen nagy feltűnést váltott ki. Azt hiszik, hogy Roosevelt ezt a kijelentést bizonyos határozott szándékkal tette.

A belga és holland helyzet

Hága. (Rador.) A holland kormány Sárga Könyvet adott ki és ebben közli mindazokat a diplomáciai iratokat, amelyeket Németalföld a hadviselő államokkal az utóbbi két esztendő alatt váltott.

Brüsszel. (Rador.) A német távirati iroda jelenti: A belga távirati iroda közölte előfize-

Harmadfoku riadókészültség Hollandiában

Hága. Hollandiában a mai nappal újabb rendelkezések jelentek meg a nemzetvédelemre vonatkozóan. Az ország délnyugati és keleti részét teljes hadiállapotba helyezték és ezzel a múltév novemberében elrendelt hadiállapot intézkedéseket egészítették. Királyi rendelet jelent meg, amely harmadfoku riadókészültséget rendelt el az ország egész területére. Ennek a harmadfoku riadókészültségnek értelmében valamennyi katona elfoglalta beosztását és ugyancsak helyükön állnak a mérnökök is. A királyi rendelet külön megemlíti, hogy ezek

Róma és Belgrád magatartása összhangban áll

Belgrádból jelentik: A „Vreme“ című lap római tudósítója közli, hogy a németek skandináviai lépése teljesen megfelel a legmagasabb olasz körök állásfoglalásának. Egyben kifejezik illetékes római körök azon véleményét, hogy

az eshetőség nagyon is fennáll, hogy a hadszíntér a Földközi-tengerre is kiterjedjen.

Róma. (Rador.) A jugoszláv kormányhoz közlő állásfoglalás egyik személyiség a következő nyilatkozatot tette a Giornale d'Italia egyik munkatársának.

— Az északkeurópai események nyugodtan hagyják Jugoszláviát. Országunknak nincs oka attól tartani, hogy a hadviselő olyan magatartást akarnak reánk kényszeríteni, amely ellenkezik a semlegességgel. Ha ilyen eshetőség felmerülne, a jugoszláv kormány nem fog semmiféle kétséget hagyni magatartása felől. Németországgal való politika, gazdasági és kulturális kapcsolataink változatlanok maradnak, minthogy nem változnak meg kapcsolataink a nyugati hatalmakkal sem. Nem akarjuk magatartásunkat sem az egyik, sem a másik irányban módosítani. Hamis az a jelentés, amely szerint Jugoszláviát felosztották volna, hogy felére csökkentse Németországba való kivitelét. Ilyesminek nem is tenünk eleget, mert szerződéseinket tiszteletben tartjuk. A jugoszláv piac egyébként más országok számára is beszerzési lehetőség. A jugoszláv vizeken semmiféle incidens nem történt és nem is fog történni. Jugoszlávia már eleve megkapta a szükséges intézkedéseket és biztosította a dunai hajózást. Abban az esetben, ha a Balkánon súlyos események történnének, azok a jugoszláv kormányt semmi esetre sem érnék váratlanul, mert már idejében számolt minden eshetőséggel. Jugoszlávia magatartása összhangban áll az Olaszország által elfoglalt magatartással

Anyuka nevet . . .

és az egy öröm nézni, mikor Anyuka nevet. Akkor látni lehet két fénylő fehér fogsorát. Onnét nem! Használjon Ön is máától NIVEA-fogpasztát és már holnap ámulni fog az eredményen. NIVEA-fogpaszta felüdít és alaposan tisztít.

tőivel, hogy a legnagyobb tartózkodással fogadják azokat a híreket, amelyek Belgiumra vonatkozólag forgalomban vannak. A belga távirati iroda szerint a legutolsó 24 órában a legfantasztikusabb hírek kerültek forgalomba azokról az eseményekről, amelyek Belgiumban és Hollandiában megtörténtek. Ezek között szerepel az a hír is, hogy a német követ tegnap éjjel titokban elutazott Brüsszelből.

az intézkedések nemcsak egy esetleges kívülről jövő ellenséges támadás megelőzését szolgálják, hanem belső ellenségek aknamunkájának megfékezésére is szolgálnak. A németalföldi határvédelemre vonatkozólag a határokon olyan csapatmozdulatokat határoztak végre, amelyek mindaddig fel tudják tartani az esetleg benyomuló ellenséges csapatokat, amíg a vízvezeték gátak megnyitása után 6-8 óra alatt a víz olyan magasra emelkedik, hogy bármilyen csapattest előrejutását lehetetlenné teszi.

Róma és Belgrád magatartása összhangban áll

Rómából jelentik: A „Regimo Fascista“ című lap „Készen vagyunk“ című cikkében foglalkozik a pár nap óta előállott új európai helyzettel és megállapítja, hogy

akik azt hitték, hogy Olaszország csak nézője marad mindvégig az európai tüzvésznek, azok nagyon csalódtak.

de talán most megértik, hogy mit jelentett Olaszország „nem hadviselő“ magatartása az elmúlt hónapok folyamán. Olaszország tavaly szeptemberben még azt hitte, hogy a háború lokalizálódik, másrészt pedig még közvetlenül érezte a csaknem négyéves spanyolországi háború sebeit. Néhány hónap leforgása alatt azonban Olaszország teljesen reorganizálódott, tovább fejlesztette hadseregét és tengerészetét és

most már készen áll arra, hogy bármelyik pillanatban mindenre hamar válaszolhasson.

Megerősítették az összes arab államok együttműködését

Kairó. (Rador.) Saudiarabia londoni követe állomáshelyére visszatérően Kairóba érkezett. Kijelentette az újságíróknak, hogy Saudiarabia és Irak kapcsolatait a legutóbbi megbeszéléseken szabályozták és megerősítették az összes arab államok együttműködését. Az arab államok minden intézkedést megtettek, hogy adott esetben sikeresen védekezzenek. Végül megjegyezte, hogy Saudiarabia és Oroszország között három éve nem áll fenn diplomáciai kapcsolat.

Felemelte a királyi helytartóság Szatmari költségvetésében a kisebbségi iskolák segélyét

Cluj-Kolozsvárról jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Számos tartomány királyi helytartósága most hagyta jóvá Szatmari-Szatmár város évi költségvetését. A királyi helytartóság a költségvetési előirányzatban ki-sebbségi iskolák részére 100 ezer lei segélyt irányzott elő, de a Számos tartományi királyi helytartóság a kisebbségi iskolák segélyezési összegét 150 ezer leire emelte fel s ez értelemben hagyta jóvá Szatmari-Szatmár város költségvetési tervezetét.

Budhista pap lett egy volt mures-megyei bíró

Targumures-Marosvásárhelyről jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Érdekes levél érkezett Marosvásárhelyre Ceylon szigetről. A levelet Lesnyovszky Ernő dr. volt nyáradszeredai bíró írta, aki évekkal ezelőtt kivándorolt. Lesnyovszky Ernő dr., — aki Ada Kaleh szigetén a nyerskosztevés híres apostolának Bicsérdinek volt legjobb barátja és hive — jelenleg budhista pap. Lesnyovszky Sándor még évekkal ezelőtt vallásos olvasmányai hatása alatt egy új vallási elmélet dolgozott ki. Ezután családjaival együtt Ceylon szigetére vándorolt, amely elképzelése szerint az emberiség bölcsője, vagyis a bibliai „Paradicsom“ színhelye volt. Ott családja részére üzemet létesített, amely nyugodt megélhetést biztosít, majd budhista kolostorba vonult, ahol most szentelték pappá.

Sikkasztott és megszökött a budapesti társadalombiztosító pénztárosa

Budapestről jelentik: Koszoru Lajos, az országos társadalombiztosító intézet pénztárosa nem rég megismerkedett Lump Katájin romániai állampolgárságú magyar nővel, aki miatt elhanyagolta a feleségét és gyermekeit. Pár nap előtt bejelentette feleségének, hogy hosszabb vidéki hivatalos útra indul. Másnap felesége megtalálta a lakásban a hivatalt pénztárkulcsait, amit bevitt a társadalombiztosító intézetbe. Itt azonnal elrendelték a rovatolást és megállapították, hogy a pénztárból 14.000 pengő hiányzik. A rendőrség nyomozása kiderítette, hogy Koszoru Lőkősházánál átlépte a határt és Romániába szökött. A budapesti rendőrség diplomáciai úton fogja kérni letartóztatását, és kiadatását.

URANIA: mindig vezet. 11.30-kor matiné olcsó árakkal. 3, 5, 7.15, 9.15 rendes helyárakkal. Tel.: 12-32. Az utóbbi évek legszebb és legnagyobb filmje: a

„Vénlány“ Főszerepben a világ legelismertebb tragikája: **Bette Davis**

Jön: a szezon legmonumentálisabb orosz-filmje: **Alexander Newsky** Remezt kiállítás, több mint 100.000 szereplő. ■ METRO-HIRADO a legfrissebb eseményekkel

GÖRÖG-ORSZÁG

Athén a történelem viharában...

Ciano gróf olasz külügyminiszter lapja feltűnéskeltő és éppen a cikket közlő lap miatt nagyjelentőségű híradást közölt: A Telgrafo jelenti, hogy az angol hajóhad számos egységét összehozták az Aegaei-tengeren. Megállapítja a lap, hogy Olaszország hidegen és nyugalommal figyel a Görögországban esetleg bekövetkező eseményeket. Ez a lapjelentés különös időszerűséget ad az alább közölt cikknek, amelyet Pálóczi Horváth György a neves magyar közíró, a kitűnő hírlapíró athéni tapasztalatairól ír.

Athén, 1940. április. Melyik Athénnel és melyik Görögországgal kezdődik a beszámoló és a helyzetjelentés? Az izgalmas, de a pillanattal illanó jelentőségű „máról”, az „aktuális” valóságról kell-e előbb írni, vagy az izgalmas tegnapi és tegnapelőtről? A legendás pelaszgok ötezer éve alapított városában démonian keverednek a szempontok, a város köveiben, intézményeiben és az emberek testalkatában és lelkében mélyes a rétegződés. A tiszteletreméltó athéni polgár, aki görögbetűs lapjából izgalommal olvassa a külpolitikai beszámolót, miközben sárga autóbuszunk az Akropolisz alján rohan: életében körülbelül tizenöt nagy politikai változást né-

az izgalmas tegnap és mozgalmas tegnapelőtt földje, ahol a hajdani ellenséges török hadsereg erejében támaszkodva bíznak a békében, ellenzik a „bulgár korridort” és azt tartják, hogy a Közel-Kelet eseményeire érdemes figyelni

zett végig, idegeiben és seltjeiben sok-sok forradalom emléke dolgozik, hiszen csak az elmúlt száz év alatt, mióta Görögország felszabadult a törökök alól, kétszázhuszonhárom forradalmat látott ez a föld.

A török uralom, a bizánci és római protektorátus kétezer évet tölt ki, s csak akkor érünk vissza az „igazi” görög időkbe, amikor az Athént körülölelő attikai pályvon ezredéveken át a görögség legvéresebb csatáit vívták. A pillanatnyi helyzet itt, az Istenzíkla tövében veszi a jelentőségéből (vagy csak lecsökken igazi jelentőségére?), de „tudósítónk” mégsem tehet mást, mint hogy megadóan belekezd az aktuális beszámolóba.

Angol kötelékek

Nos, a mai Görögország külpolitikai helyzete a következő: Politikai érdek, nemzetközi helyzet és katonai szempont az országot elsősorban Angliához köti. Az ország elsőszámú külpolitikai barátja: Anglia amely a görög határokat garantálta és amely — így látják Athénben — fölközlítengeri flottájával meg tudja védeni a görög partokat. A törökök ellen szabadságharcot, mint ismeretes, az angolok támogatták és azóta, Portugálián kívül, nincs európai ország, amely annyira angol védelem alatt állna, mint éppen Görögország.

Véres harcok után török garancia

A második számú külpolitikai és katonai barát: Törökország. Mig a partokat az angol flotta, addig a szárazföldi határokat az itt igen nagybecsült török hadsereg garantálja.

A török hadseregről az a nézet, hogy a potsdami katonai iskolát végzett Metaxas által újjászervezett és igen jó görög hadsereggel együtt: megállná a helyét a Balkánon — ha erre sor kerülne.

De remélik, hogy nem kerül sor rá. Görög országnak békére van szüksége, békét akar, nem kíván semmit szomszédaitól.

A régi Görögországnak legnagyobb ellensége éppen az a Törökország volt, a mellyel most a lehető legjobb viszonyban áll.

Venizelosz, aki jórészt a törökök kárára, majd nem megkészszerzte az ország területét, később létrehozta az őszinte görög-török barátságot. Ehhez fájdalmas és szinte kegyetlen műtetre volt szükség.

A huszadik század első milliós népességcsere akcióját a görögök és törökök bonyolították le. Majd másfélmillió görögöt Törökországból s kissé kevesebb törököt Görögországból valósággal kiteptek arról a helyről, ahol ezek az emberek évszázadok óta éltek és dolgoztak.

A műtét fájdalmas, sőt kegyetlen volt, de azóta Görögországnak nincsen kisebbségi kérdése és a görög-török ellentétből fontos baráti-ieggyvertársi viszony lett.

Erzelem és üzlet: a görög dohány utja

Erzelmeleg a görögök legközelebb a franciákhoz állnak. A francia az ország második nyelve s Páris a görögök Mekkája. Angliát tisztelik, kissé tartanak tőle s ezért buzgón ápolják az angolbarátságot, de a szívük, az teljesen a franciáké.

Üzletileg, gazdaságilag az első számú kapcsolatot: Németország. Görögországnak még most is több gazdasági kapcsolata van Németországgal, mint Angliával és Franciaországgal együttvéve, noha a háború óta a görögországi német vásárlás negyven százalékkal és az összforgalom több mint harminc százalékkal csökkent. És ugyanez idő óta az angol vá-

sárlások negyvenhét százalékkal gyarapodtak.

A gazdasági háború Anglia és Németország között görög területen igen intenzív. A görög összkivitel értékének ötven százaléka dohány. Németország eddig 25 millió kilo görög dohányt vett évente, most szállítási és más nehézségek miatt alig tud néhány millió kilót venni. A dohánykivitel mégis Berlinre szorulna, ha Anglia nem tudná megoldani a dohánykérdést. Mert ilyen is van. Az angol cigaretták a legkülönfélébb dohányok keverékéből készülnek. Egy átlagos angol cigarettában

azonban csak három százalék görög dohány van. Az angol gyárak nem merik megváltoztatni a keverési arányt, mert félnek, hogy elvesztik konzervatív ízlésű vevőiket. Az államnak kell tehát közbelépnie és az ifjeni gazdasági diplomaták értesülése szerint Anglia a hadsereg számára teljesen görög dohányból fogja készíteni a cigarettákat s a közeljövőben 800.000 font értékű görög dohányt vásárol.

A gazdasági háborúnak érdekes lélektani kísérőjelenségei vannak. Az angolok a németeknek szállító görög cégeket teketelista helyezik. Az ilyen cégtől nem vásárolnak és szállítmányait elfogják. A nagy görög gyantaexportőr például nem mer német megrendelést vállalni, mert ezt megtudja az angol Intelligence Service s akkor a Romániába és

Olaszországba irányuló gyantaszállítmányait is elfogja. Az angol hajók állandóan cirkálnak a görög vizek határain és a német-, németgyanus vagy teketelista cégtől származó árut szállító hajót könyörtelenül Maltába kísérik.

Dömping a dömping ellen

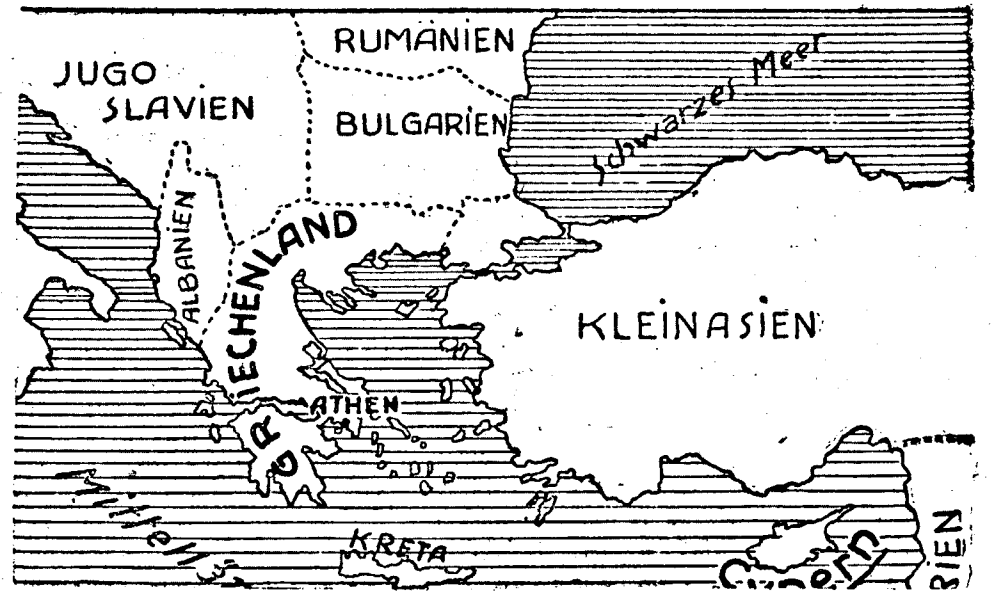
Nos, a németeknek szállítani nehéz és veszélyes sport, éppen ezért izgatja a görögök fantáziáját. Akad sok görög kereskedő, aki „csakazértisből”, sportszenvedélyből megpróbálja kijátszani az angolokat, „strohmanok” utján, vagy másképpen megkockáztatja mégis a szállítást.

Mielőtt folytatnók a külpolitikai helyzetképet, még érdemes egy kis gazdasági csatáról beszámolni. Görögországban telefonkészülékek gyártására, a hálózat kiegészítésére pályázatot írtak ki. A jelenlegi telefonberendezés német, a műszerészek és technikai szakemberek mind Németországban tanulták mesterségüket, kézenfekvő volna tehát, hogy minden újabb munkát is a németek csináljanak. A németek mégis jóval önköltségi áron alul pályáztak, mert gazdasági információs szervezőjük megtudta, hogy az angolok is dömping ajánlatot tettek. Döntés még nem történt.

Mi Athén viszonya Romához, Szófiához és Belgrádhoz? Az elképzelhető legkorrektebb. De Olaszország Albánia által igen érezhetően jelen van a Balkánon és aránylag közel Balkán kulcsponthoz, Szalonikihez, ahhoz a városhoz, ahol a világháború tulajdonképpen eldőlt, mert hiszen innen roppantották össze a bolgár frontot. Az albán ügy után meglehetősen volt az idegesség Athénben s ez csak az olasz kezdeményező lépés csökkentette, amikor Róma felajánlotta, hogy a görög-albán határokról kölcsönösen vonják vissza a csapatokat.

„Görögország nem akar új Danzigot”

Bulgária a legnehezebb kérdés. Szófia, mint ismeretes, kijáratot akar az Égei-tengerhez. Ez a bi-

lárat egy korridor volna, amely elválasztaná Görögországot Törökországtól és elvezetné a bolgárókeletengeri kikötőjéig. A görögök ezzel szemben felajánlották, hogy szabad kikötőt adnak Bulgáriának, biztosítják a zavartalan átmenőforgalmat és mindent megtesznek, hogy Bulgária gazdaságilag ne legyen bozárva a Fekete-tengerbe, s gazdasági forgalma a világteggerekkel ne függjön a Dardanelliktől.

A bolgár álláspont: „Égei-tengeri kikötő és az ahhoz vezető korridor: életszükséglet. A vámmentes kikötőt és az összes kedvezményeket a görögök bármikor megvonhatják, kijáratuk a Földközi-tenger felé csak akkor volna biztos, ha mindez bolgár terület volna.”

Metaxas válasza: „Görögország sohasem fog hozzájárulni egy újabb korridor és Danzig megteremtéséhez.”

Ez a kérdés pillanatnyilag azonban nem égető, mert Bulgária sem tartja elsősorban elintézendő kérdésnek.

Az Athén-Belgrád viszonyt szintén „korrekt”. Görögország a balkánantant tagja és jó viszonyt tart

CORSO: Szenzációs kettős műsor: 11.30 órakor mérs. helydrakkal 3, 5, 7.15 és 9.30 órakor

I. A legpazarabb kiállítású film az **ASSZONYOK** NORMA SHAERER, JOAN CRAWFORD, ROSALIND RUSSEL, PAULETTE GODDARD

II. **STAN és BRAN** legtiteltesebb és legkacagtatóbb filmje **A hősök**

fenn Jugoszláviával. Nem szabad azonban megfelekezni a nagy jugoszláv-bolgár barátkozásról és Jugoszlávia kulcs helyzetéről. Ha Jugoszlávia Bulgáriával egyszer közös akcióba fogna (ami most egyáltalában nem valószínű), akkor ez Görögországra igen veszélyes lehetne.

Vélemény a Weygand-hadseregről

Ez volna tehát a külpolitikai helyzet „Athénből szemlélve.” Még érdemes megemlíteni, hogy „itteni semleges diplomáciai köröknek” mi a nézete az általános helyzetről. Az annyszor emlegetett semleges diplomáciai köröket azért kell ironikus idézőjelek közé rakni, mert

Európában még nem találkoztam igazán semleges emberrel mióta ez a háború kitört.

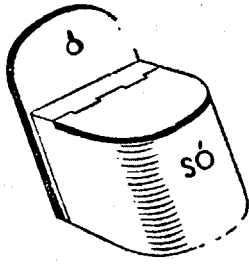
Legfeljebb az értelem és az érdekek tudata ellensúlyozza a szenvedélyeket. Nos,

a semleges diplomáciai vélemény a közelkeleti angol-francia haderőről az, hogy csak 1941-ben lesz ütőképese, éppen ezért nincs ok a közeljövőben Weygand-féle offenzívára számítani.

A hivatalosan sem semleges, tehát a hadbanálló felek diplomatái viszont inkább azt hangsúlyozzák, hogy

„a Közel-Keletre érdemes figyelni.”

„Tudósítónk” azonban, miután napi beszámolóját elvégezte, másra óhajt figyelni. Fel-

Só nélkül is lehet főzni

de az ilyen étel nem ízlik, mert a só nélkülözhetetlen. Így a kávénál sem nélkülözhető a Franck-kávépótlék.

zarándokol újra az Akropolisra, az *Isten* Sziklára, leül egy napsütötte, langyos márványdarabra, háttal a nagy hegyeknek, szemben a Pireusi kikötővel, s Salamis szigetének szirtjével, ahonnan egy kétezereztíz év előtti kar társa szemlélte a perzsa flotta legyőzését és igyekszik néhány békés órára megfelekedezni minden aktualitásról. A tündöklő homlokú Pallasz Athéné bizony itt lengő-foszló szelleme talán megsegíti?

tása betöltéséhez, amit mint a legnagyobb kisebbségi egyház vezetőjének kell végeznie:

— Örvendek, hogy végre felvehettem a külső munkát is és remélem, hogy most már teljes erővel folytathatom munkámat. Egy hétig voltam Bucarestben és résztvettem a szenátus ülésein is. Sietnem kellett haza, mert több fontos dolog elintézésre várt. A kolozsvári Nőszövetség által rendezendő konferencia, az új diakonisszák fogadalomtétel, a diakonissza-nap előkészítése és más fontos közigazgatási teendők siettettek hazatérésemet. De ez mind nem baj. — folytatta kedvesen mosolyogva a főpásztor — ha egészséges és tud dolgozni az ember. Az igazi baj akkor van, amikor szeretne dolgozni, de hiányzik a munkához szükséges erő és alkalom.

— Egvébként, hála Istennek, szobához költve is tudtam dolgozni. Az irodai munka elintézése mellett „Számadás” című könyvem korrekuráját néztem át s előkészíttem egy másikat, amelyik a tavasz folyamán a „Magyar Nép” könyvtárában fog megjelenni. Ugy van az, hogy különösen nehéz nyugtalan időkben, a legiobb tanács Carlyle jelszava: Dolgozni és nem tépelődni. — fejezte be nyilatkozatát Vásárhelyi püspök.

„Dolgozni és nem tépelődni!”

— **mondotta Vásárhelyi János református püspök, aki most érkezett haza bucarestii utjáról — Nagyfentosságú egyházi kérdésekről tanácskozott Bucarestben a reformátusok főpásztora — A püspök beiktatta a bucarestii református egyház két új diakonisszáját**

Cluj-Kolozsvár. Vásárhelyi János református püspök több heti betegeskedés után a múlt héten leutazott Bucarestbe. Az egyházi most érkezett haza utjáról és nyilatkozott a sajtó munkatársainak a tiznapos bucarestii tartózkodásának eredményeiről.

Nemrég beszámoltunk arról az örvendetes eseményről, hogy a kormány egyházi vezetőink közbenjárására rendezte a kisebbségi lelkészek államsegélyének ügyét, úgy hogy *április elsejétől számítva a református és unitárius lelkészek is a többi egyházak lelkészeinek államsegélyéhez arányosított kongruát fognak kapni.*

Amint a kormányintézkedésről hivatalosan is értesítették egyházi vezetőseinket, Vásárhelyi János püspök csak betegségen javulását várta, hogy személyesen keresse fel az illetékes minisztereket és köszönetet mondjon a lelkészek államsegélyének méltányos rendezéséért. A főpásztor a következőket mondotta utjának eredményeiről:

— Betegségem heteken át nagyon korlátozta tevékenységemet és különösen az utazástól tartott vissza. Most, hogy valamivel jobban érzem magamat, elsőrendű kötelességemnek tartottam, hogy Bucarestbe utazva, több fontos ügyet elintézzek.

— Dragomir kisebbségi és Nistor vallásügyi miniszternél elsősorban azért jelentem meg, hogy személyesen is kifejezésre juttassam egyházunk köszönetét azért, hogy megdöbbentően nehéz helyzetben lévő lelkészeinkre nézve az egyébként is fájdalmas kongruakérdést a többi egyházak segélyéhez arányosított, méltányos megoldáshoz juttatták. Mindkét miniszter urat kértem arra, hogy ezt a köszönetet a kormány előtt is tolmácsolni sziveskedjenek.

— Utamat felhasználtam arra is, — folytatta nyilatkozatát a főpásztor, hogy a bucarestii egyházköztség vezetőivel a diplomáciai ügyét és más megoldásra váró fontos kérdéseket megtárgyaljak.

— Vasárnap a közönségi templomban tartottam istentiszteletet, amelyen az akkor támadt itéletidő ellenére is a hívek szép számban vettek részt.

— Megnyugvással állapítottam meg, hogy a bucarestii gyülekezetünkben a lelkigondo-

zás munkáját a presbitérium támogatása mellett a lelkészek, tanítók és diakonisszák hű odaadással végzik.

Közelebbi terveiről, újabb munkáiról a következőket mondotta Vásárhelyi János, az erdélyi református anyaszentegyház kitűnő vezére, aki felgyógyulása után újult erővel és a tőle megszokott törhetetlen energiával látott ismét hozzá sok gondtal járó magasztos hiva-

BANLOC-GOODRICH AZ UTAK KIRÁLYA

Kizárólagos képviselője: **VERES LADISLÁU** Blv. Reg. Ferdinand 47. TELEFON: 27-56.

A képviselőház elé terjesztették a cég-törvényjavaslatot

Tatarescu miniszterelnök beszéde a javaslatról

Bucarestből jelentik: Tatarescu miniszterelnök a képviselőház elé terjesztette az új cégtörvény javaslatot, amely egyben a céhek nemzeti tanácsának megalapításáról, valamint a szakkamarák újjászervezéséről is intézkedik. A miniszterelnök a törvényjavaslat beérkezésekor a képviselőháznak a következő felvilágosításokat adta:

— A javaslat, amelyet most Önök elé terjesztünk, nagyjában azonos az előző törvényhozási ülésszakban benyújtott javaslattal, amelyet azonban kiegészítettünk a kormány, valamint a parlamenti bizottságok által javasolt módosításokkal. A törvényjavaslat nem egy ember és nem egy kormány javaslata, hanem az új politikai rendszer megszervezése tette szükség-

gessé. Ugy az 1938. februári alkotmány, mint a Nemzeti Újjászülés Frontjáról szóló törvény, előírja a cégtörvény létezését. Ezért a kormány, az a szándéka, hogy a cégtörvényjavaslat körül széleskörű és szabad vitát biztosítson, amely a képviselőházban kezdődik és a parlamenti bizottságokban folytatódik. Ily módon a parlament tevékenyen vesz részt a legjobb megoldások megtalálásában. A kormány sem siettet ezeket a megoldásokat és a törvény megszavazását csak akkor kívánja, amikor a parlamenti tagjai már részletesen kifejtették véleményüket és a javaslatot kapcsolatos kívánságukat. A törvény szövegének végső összeállításakor természetesen figyelembe vesszük az itt kifejezésre jutó kívánságokat.

FORUM FILMSZÍNHÁZ.

TELEFONSZÁM: 20-10.

MINDENKINEK LATNIA KELL, MINDENKINEK MEG KELL NÉZNI

a XX. század leghatalmasabb filmalkotását:

A Notre Damei toronyőr

Hugo Victor világhírű regénye film.

Holnap, hétfőn: **PREMIER: Vetélytársnők**
KÉT NŐ HARCA EGY FÉRFIÉRT

Wetélytársnők

Carole Lombard, Gary Grant, Kay Francis

Ma utoljára: Leszállított, olcsó helyárrakkal

MAINÉ: 11.30 és 3 órakor

Előadások kezdete: 5, 7.15 és 9.30 kor

CHARLES LAUGHTON és MAURREN O'HARA-val

Megalakultak Aradon a katonai összpontosítottakat segélyező bizottságok

Hol kell jelentkezniök az érdekelteknek — Az ortodox húsvéti ünnepek előtt megkezdődik a segélyezés

Tegnap délután az aradi városházán ülésezett az a bizottság, amely a katonai összpontosításban levők segélyezését intézi. Az ülés alkalmával összeállították és megvitatták a segélyezés módozatainak szabályait. Elsősorban is tisztázták a „katonai összpontosításban levők családtagjai”-nak fogalmát. A szabályzat kimondja, hogy ilyeneknek tekintendők mindazok, akiket a katonai összpontosításban levő tart el és akikkel egy fedél alatt él. Kivételt képez a válólélemben levő feleség, akinek a férfi bírói határozat alapján tartásdíjat köteles fizetni, valamint az anya gondozására bízott gyermekek tartásdíja.

A segélyre igényt tarthatnak azok a családtagok, akiknek fenntartója őrmesteri rangú, bezárólag teljesít szolgálatot és a következő feltételeknek megfelel: a) A férfi, illetve a családfenntartó az év folyamán megszakítás nélkül legalább 35 napot legven katonai összpontosításban, b) Ezen idő alatt ne kapjon fizetést, c) Családjá anyagi eszközök hiányán legyen. Anyagi eszközök nélkül állnak azok a személyek, kiknek évi adóköteles jövedelme nem haladja meg a 18 ezer lejt. Irigatlanból származó jövedelme az évi 3 ezer lejt, illetve akkor is ilyennek tekinthető, ha legtöbb két hektár kiterjedésű területnek tulajdonosa. A segély kiutalásánál tekintetbe veszik a tényleges helyzetet is és amennyiben szüksége mutatkozik a fenti összegeknél nagyobb jövedelem esetén is adnak segélyt. A segélyt csak a férfi, illetve családfenntartó tényleges szolgálatának idejére utalják ki. A tizenöt napot túl nem haladó szabadságok nem szakítják meg a segélyezésre való jogosultsági időt. Nem tarthat igényt a segélyre az, aki mezőgazdasági munkára hívták be és ezért ellenszolgáltatást kap. Akiknek behívóparancsán fel van tűntetve, hogy a 10 százalékos tartálékhoz tartoznak, csak akkor igényelhetik a segélyt, amikor csapattestük érteik a segélyező bizottságot, hogy katonai szolgálatuk ténylegesen megkezdődött.

A segélyező bizottságok működési helyei

A segélyre jogosultak összeírása, azok nullán tartására a segélyalapok kezelésére és a segélykiosztás felvételére egy elnökből és nyolc tagból álló bizottság létesült. Alakult ezenkívül nyolc kerületi plébániai bizottság, amelyeknek tagjai és uccabeosztása a következő:

Az első számú „központi” plébániai bizottság irodája a Metlanu-ucca 16. szám alatt van és elnöke Mihail Viorel görögkeleti lelkész. Tagjai: Iovin Gheorghe (Rusu) Sirianu-ucca 4.) a NUF képviselőjében, Iulian Ioan (Metlanu-ucca 9.) a munkások céhének kiküldöttje, Moraru Ioan (Functionarilor-ucca 6-8.) tisztségviselő és dr. Iercan Nérvané (Babes Vichentiu-ucca 22.) a jótékony egyesületek nevében. A bizottság hatásköre a következő uccákra terjed ki: A Maros jobbpartja és a Saguna-ut, Ghiba Birta Crisan és General Grigorescu-uccák által határolt rész, ide tartozik a vár kerületében levő rész is.

A második számú „Pernyáva” plébániai bizottság irodája a Dorobantilor-uccai kultúrházban van. Elnök: Felea Harion dr. görögkeleti lelkész. Tagok: Stanciu Nicolae (Dorobantilor-ucca 52.) a NUF képviselője, Toma Jacob (Rahovei-ucca 150.) a munkások céhének kiküldöttje, Moraru Ioan (Functionarilor-ucca 6-8.) tisztségviselő és dr. Iercan Nérvané (Babes Vichentiu-ucca 22.) a jótékony egyesületek nevében. A bizottság hatásköre a következő uccák által határolt területre terjed ki: Văcăresil, Sabinelor, Brezoianu, Abatorului Dimitrie Raicu és Saguna-ucca.

A harmadik számú „Tisztviselőtelep” elnevezésű plébániai bizottság irodája a Virginia Hofáran-uccai, 17. számú elemi iskolában van. Elnök: Călcu Cornel görögkeleti lelkész. Tagok: Șârcea Teofil (Andrei Muresanu-ucca 1.) a NUF képviselőjében, Tulbure Ioachim (Șif. Gheorghe-ucca 29.) a munkások céhének kiküldöttje, Poetului-ucca 61.) a mezőgazdák és dr. Olariu a jótékony egyesületek képviselőjében. Ennek a bizottságnak hatásköre a következő uccák által határolt területre terjed ki: A Marospartól indulva a Grigorescu, Ghiba Birta és Dimitrie Raicu-uccáktól a Laina-uccán az Aurel Vlaicu-úton, a vasútállomásig. A határvonal innen a vasúti vonalat követve a Mos Anin-uccáig és onnan ismét a Marospartig.

A negyedik számú „Séga” elnevezésű plébániai bizottság irodája a ségái kultúrházban van. A bizottság elnöke Demian Tudor görögkeleti lelkész. Tagjai: Măcșeș Gheorghe a NUF képviselőjében, Lipovan Cornel és Negoiescu N.-né. Ehhez a bizottsághoz az 8 Junie, Călarasilor Oteleseanu-uccák által határolt városrész tartozik.

Az ötödik számú „Buzsák” elnevezésű plébániai bizottság irodája a buzsáki 24-es számú elemi iskolában van. Elnök: Tătaru Traian görögkeleti lelkész. Tagok: Gherța Gherasim a NUF képviselőjében, Borsu Lazar a munkások céhének kiküldöttje, Gherman Ioan a mezőgazdák és Comsa N.-né a jótékony egyesületek nevében. A bizottság hatásköre egész Buzsákra kiterjed.

A hatodik számú „Gáj” elnevezésű plébániai bizottság irodája a gájú kultúrházban van. Elnök: Ionescu Ni-

colae görögkeleti lelkész. Tagok: Maier Ioan a NUF képviselőjében, Pop Gheorghe a munkások céhének kiküldöttje, Arsenie a mezőgazdák és Popovici mérnök a jótékony egyesületek nevében. A bizottság hatásköre egész Gájra kiterjed.

A hetedik számú „Mosóczy-telep” elnevezésű plébániai bizottság irodája a Mosóczy-telepi 27-es számú iskolában van. Elnök: Muresan Cornel görögkeleti lelkész. Tagok: Crisan Gheorghe a NUF képviselőjében, Filipas M. a munkások céhének kiküldöttje, Curticean N. a mezőgazdák és Esianu mérnök a jótékony egyesületek nevében. A bizottság hatásköre az Agricultorilor, Ursului, Oteleseanu-uccák és az Aurel Vlaicu-ut által határolt városrészeire terjed ki.

A nyolcadik számú „Mikelaka” elnevezésű plébániai bizottság irodája a 15-ik számú elemi iskolában van. Elnök: Ardelean Ioan görögkeleti lelkész. Tagok: Mangra Vasile a NUF képviselőjében, Bugariu Ioan a munkások céhének kiküldöttje, Rus Ioan a mezőgazdák és Marsieu Ioan a jótékony egyesületek nevében. A bizottság hatásköre O. és Ujmikelakára terjed ki.

Az elismert és anyagraktár a városi szegényházban van és annak vezetője Măcean Ioan. A központi iroda a városi főorvosi hivatalban nyert elhelyezést.

A központi bizottság minden hét kedden és pénteken ül össze a városi főmérnöki hivatal nagytermében, míg a kerületi plébániai bizottságok ugyancsak kedden és pénteken üléseznek.

A katonai szolgálatra behívott egyének, illetve családtagjaik a segélyigénylést a kerületi plébániai bizottsághoz jelentik be, amely felveszi a kimutatásba. Az érdekeltek kötelesek a hazabocsátás után azonnal bejelenteni a változást. A plébániai bizottságok néhány napon belül megkezdik működésüket és az első segélyek kiosztása a görögkeleti húsvéti ünnepek előtt megtörténik.

Huszonöt évi kényszermunkával sújtották a Discom kihordóinak gyilkosait

Cluj—Kolozsvárról jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: A cluj—kolozsvári tábla most tárgyalta le a múlt év decemberében a „Discom” dohányjövődék kihordói ellen elkövetett rablógyilkosság ügyét. Mint ismeretes a vakmerő banditák a Beszterce—Nagy Ilva közötti országon megtámadták Bone Iosif és Urs Alexandru dohányjövődék alkalmazottakat.

Bone Iosifot revolverlövésekkel leterítették s még a helyszínen meghalt, azonban a súlyosan sérült Urs Alexandru elmenekült a

A siker egyik legfontosabb tényezője az egészség

Mindannak dacára, hogy ez köztudomású dolog és hogy a gyomornek tevékenysége révén nagy fontosságot kell tulajdonítani, senki sem fordít kellő gondot szervezetünk eme részére.

Mérték nélkül nyelünk le mindent és minden órában. Ezért nem létezik ember, aki egy bizonyos kor elérése után ne panaszkodna gyomorfájdalmáról és zavarokról. Gyomrunkkal szembeni visszafelé irányuló elkerülhetetlen eredményei a gyomorhajók és mindenféle bántalmak.

A modern orvostudomány sikeresen felfedezte egy olyan gyógyszert, amelynek az a nagyértékű tulajdonsága, hogy a legmakacsabb 10—15 éves gyomor- és bélbetegséget, valamint vesegölyv- és májbetegedést rövid kúra után tökéletesen kigyógyít. A világhírű amerikai „GASTRO-D.” készítményről van szó, amely minden országban kipróbálva lévén, milliónyi embert gyógyított meg, miáltal valóságos áldást jelent az emberiség számára.

„GASTRO-D.” kapható gyógyszertárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 150 lej utánvét mellett CSÁSZAR E. gyógyszertárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Ot és fél millió lejt fordít Aradváros az összpontosítottakat segélyezésére

Az aradi városvezetőség a mai napon nyilatkozatot tett, amelyben közli, hogy a városvezetőség a királyi helytartósággal együtt véghezvitt költségvetés készítésénél megelégedett, valamint azért, mert a fárunkos pótdát csökkentették, több tervezett munkát felfüggesztettek illetve a költségvetésben szereplő munkálatok egy részének összegét csökkentették. Ami a városi szubvenciók emelését illeti, a vonatkozó törvény kötelezi a várost, hogy bevételének 13 százalékát a katonai összpontosítottak családtagjainak felsegélyezésére fordítsa és így ez ebben a költségvetési esztendőben 5.481.011 lejt jelent.

A N. U. F. timistiaromanyi, aradi és megyei tagjai

Victor Moldovan, a NUF. vezértitkára aláírta azt a rendelkezést, amelynek értelmében ideiglenes jelleggel kinevezték a Nemzeti Ujjászületés Frontja temesaromanyi, aradmegyei és aradi tanácsának tagjait, valamint a Front titkárait.

A NUF. temesaromanyi tanácsának tagjai a következők: Mezőgazdasági és munka tagozat: Iuliu Ioan, Eugen Spineantu, dr. Campeanu Simion, Patriciu Tiucra. Ipari és kereskedelmi tagozat: dr. Cornel Mănciu mérnök, Ștefan Bornuz mérnök, Tașu Ioan és dr. Ioan Dobosan. Értelmiségi tagozat: Ascaniu Crisan, dr. Victor Mercea, dr. Nic. Belu, dr. Gheorghe Gorda. Tartományi titkárok: Mezőgazdaság és munka: Rafiroiu Remus, ipar és kereskedelem: Corneliu Besa mérnök, értelmiség: Alex Iancu.

A NUF. aradmegyei tanácsának tagjai: Mezőgazdaság és munka: Secula Axente, Novac Axente, Babuția Iancu, id. Ispravnic Sever dr., Birtolon Aurel, Bradan Gheorghe, Chebeleu Lazar, Memete Teodor, Bogdan Ioan, Lusrea Teodor. Ipar és kereskedelem: Filip Gheorghe, Carpinisan Romulus, Gheorghiu C. Ion, Sincal Gheorghe mérnök, Mohor

Ilie, Munteanu Gheorghe, Iovanas Traian, Trifu Petre, Trebenin Valeriu, Puia Gheorghe. Értelmiség: Grosoreanu Iuliu, Bogdan Ștefan, dr. Nichi Lazar, Tomuș Ion, Codreanu Dimitrie, Vuia Tiberiu, Cosma Dumitru, Buntean Dimitrie, Omescu Cornel, Ieseanu Vladimir. Megyei NUF. titkárok: Értelmiség: dr. ifj. Ispravnic Sever, ipar és kereskedelem: dr. Traileșcu Ionei, mezőgazdaság és munka: Adam Nicolae.

A NUF. aradi tanácsának tagjai: Mezőgazdasági és munka tagozat: Mihut Gheorghe, Zbarcea Gh. Teofil, Feier Ștefan, dr. Miclosi Emil, Tulbure Ioachim. Ipar és kereskedelem: Popovici Constantin mérnök, Pacuraru Brutus, Cosma Emanoil, dr. Iercan Nerva, Vladimir Iesanu mérnök. Értelmiség: Codreanu Florea, Blaga Neștor, dr. Lutai Cornel, dr. Demian Aurel, dr. Raicu Aurel. NUF. titkárok: Mezőgazdaság és munka: Voștinar Gheorghe, ipar és kereskedelem: Așbu Simion, értelmiség: dr. Lupas Octavian.

Tavaszi ruhákat, kabátokat fest, tisztít

KNAPP

modernül berendezett vállalata.
Str. Brătianu 2-4 sz. (Minorita palota),
Episcopul Radu 10 szám.

Épület és bútorüvegezés, tükrök olesón és Ia kivételben:

↓

„OGLINDA” cégnél

Str. Consistorului 42. (Jónás udvar.)
Telefon 20-72. Tulajd.: Weisz József

A három északi király

Haakon, Norvégia és Keresztély, Dánia uralkodója testvérek
— Az örökifjú Mr. „G“, a világ legöregebb királya

Három király kutatja most gondba borult pillantásokkal a jövő homályos távlatait. három koronás fő vagy talán inkább három fájo és szorongó szív...

Mind a három északi uralkodó a szó leg-

Keresztély dán király

192 centiméteres alakját minden reggel félnyolckor üdvözölhették Kopenhága koránkelő lakói. Dánia királya minden napját a reggeli kilovaglásal kezd és ebben hasonlít egy másik államférfihez. Mussolinihoz. Kopenhága ura sok szempontból a patriarkális módszerek kedvelőjének mutatkozott. Ha van Európában király, aki ismeri, hogyan gondolkoznak és mit éreznek népe polgárai, munkásai és parasztjai, akkor az egészen biztosan első sorban Keresztély.

Teljesen mindennapos volt, hogy a dán király úgy reggeli kilovaglásánál, mint sétánál, amíg például a nagyobb utkeresztvezetőknél a rendőr leállította a forgalmat, barátságosan elbeszélgeszen a körülötte lévőekkel.

Haakon norvég király

pontosan harmincöt éve uralkodik. 1905-ben valószínűleg neki is meglepetés volt, amikor a Svédországtól elszakadt Norvégia trónjára választották: hiszen Haakon gyermek, és Hjukorában sohasem gondolhattott arra, hogy uralkodó lesz belőle. Keresztély dán király és Haakon ugyanis édestestvérek és kiülsőleg is nagyon hasonlítanak egymáshoz. Mind a ketten majdnem két méter magasak, ugyanolyan nyírott angol „Eden hajusz“-t viselnek, szabályos arcúak és egész megjelenésükben, viseledésükben hamisítatlan északi típusúak. Haakon és Keresztély VIII. Frigyes néhai dán király gyermekei, minthogy azonban Haakon a legfiatalabb fiúgyermek volt, nem is számíthatott arra, hogy király legyen belőle.

Ez egyénisége kialakulását döntő módon befolyásolta. Szereti a magánéletet, a sportember kedvtelését, az elvonultságot és egyáltalában nem az a természet, aki ragaszkodnék az uralomhoz és különösebb

igazibb értelmében népkirálynak nevezhető. Rendkívül magas műveltségű, szociálisan kiegyensúlyozott államok ugyancsak nagyon művelt, hatalmi címádat és szimbólumokat megvető, uri és emberi egyszerűségű vezetői.

Dániában fel sem tűnt például, ha a király esetleg egy biciklis kifutójuval csevegett akár az időjárásról, akár a napi- és a sporteseményekről.

Mindezen túl azonban a királyi palota kapui Kopenhágában minden hónapban kétszer megnviltak bármilyen dán polgár előtt. Ha egy dán ember beszélni akart királyával vagy kérni akart tőle valamit, a kóthetenként megismérlődő teljesen nyílt fogadónapokon, minden különösebb ceremónia vagy előkészület nélkül hozzájuthatott ehhez.

Igy vezeteli „a gazdag parasztek országát“, a világ egyik legkülönb kicsiny népét a dán király.

örömét lené a hatalomban. Mindennek inkább a felöltségét éri és bordinja, valósággal polgári lelkiismerettel és kicsiny népe érdekében néha talán tulzott és hiábavaló óvatossággal...

Harmincöt éve, amióta Norvégia fellázadt a svéd perszonálunió ellen és Haakont királyává koronázta, belső megrázkódtatások és súlyosabb szociális surlódások nélkül vezette a norvég király az országot, mely bizalmával kitüntette. A családi kapcsolatok a norvég és dán királyi ház között a legszívélyesebbek és a két dinasztia tagjai sürin szokták egymást meglátogatni. Haakon a reggeli kilovaglásnál jobban szereti a hatalmas hainali uszásokot vagy pedig az Angliában annyira kedvelt rókavadászatokat. Ezvébként az angol királyi család és a skandináv uralkodók között hagyományosan barátságos és szívélyes volt mindig az összeköttetés.

Gusztáv svéd királyt.

a francia Riviera híres „Mister G“-jét nem kell bemutatni a magyar közönségnek sem. Fimhíradókból, újságleírásokból sokan ismerik őt nálunk is. Minden évben, korábban, mint a fecskék utra kelnek észak felé, Gusztáv utra belt északra dél felé. Ő volt eddig a francia Riviera legpontosabb, legillusztrisabb, elmaradhatatlan vendége. Voltak, akik azt állították, hogy a svéd király talán a legfiatalabb is, mert 81 évével még mindig pompás teniszjátékos, egyenes tartású, egészséges, türe ember, akit joggal tarthatnak írók és újságírók Európa egyik legérdekesebb egyéniségének.

Először is a világ legöregebb királya. Baráti társaságban Gusztáv maga szeret azzal „dicsekedni“, hogy ő az egyetlen élő ember, aki elmondhatja magáról, hogy Disraelivel va csorázott és Hitlerrel ebédelt. Igaz, hogy ezt a két eseményt fél évszázad választotta el egymástól...

Svédország helyzete talán minden más északi országénál nehezebb. Egyrészt, mert he van zárva a Keleti-tengerbe, másrészt, mert gazdag országa, amelynek sok kincsét, nversanyagát meg lehet kívánni, végül pedig mert hogveire és folyóira egyszerre esnek rá a hatalmas orosz és a komáru harcát vivő nagy német birodalom árnyai. De Gusztáv svéd király megszokta a nehéz helyzeteket és mindig hidegvérrel, nyugalommal, ha lehet így mondani, emberi kedvességgel néz velük szembe.

Országában ez a leghíresebb anekdóta, a mil róla mesélnek:

Amikor először került kimondottan baloldali szocialista politikus ahha a helyzetbe, hogy Svédország miniszterelnökévé kellett kinevezni. Stockholmban érdeklődő tömeg gyűlt össze a királyi palota előtt és várták, hogyan folyik majd le az izgalmasnak gondolt audienca az uralkodó és a szélsőséges szociáldemokraták között. Örök teltek el és a politikusok nem hagyták el a palotát. Mindenki izgatot-

tan találgatta, mi történhetik odabenn, hogy a pártok kiküldöttei és a király sehogysem tudnak zöldágra vergődni. Végre megjelentek a palota kapujában a „véres forradalmárok“. Az újságírók megrohanták a kilépő szocialista politikusokat és izgatottan kérdezték: az Is-tenért, mi történt odalent, hogy eddig tartott az audiencia?

Mire a legszélsőségesebb szocialista mosolvogva felelt:

— Mi történhetett volna? Éppen négyen voltunk és minthogy az új kormányt percek alatt megalakíthattuk, utána kellemesen bridgeltünk a királlyal.

Igy oldotta meg a holdog békeidőben Gusztáv a politikai válságokat.

Csak az a baj, hogy most már nem bridgeben megy a játék. (M.)

Giurescu propagandaminiszter jelenléteben felavatták a milanoi mintavásár román kiállítási csarnokát

Milano. (Rador.) Péntek délelben a milánói központi pályaudvarra érkezett a Simplon expressszel Constantin Giurescu propagandaügvi miniszter, hogy résztvegyen a nemzetközi mintavásár román kiállítási csarnokának felavatási ünnepélyén. A pályaudvaron a városi hatóságok vezetői, a mintavásár több vezetője, Bossy római román követ, Soneriu, a román kiállítási csarnok igazgatója és még számosan várták. Puricelli szenátor a kiállítás vezetőségének nevében üdvözölte Giurescut. A kiállítási csarnokban Bianchini szenátor, a vásár elnöke, Raffaele Caldini alelnök és Busujocanu professzor fogadták. Giurescu másfél órán keresztül tekintette meg az olasz és külföldi kiállítási csarnokokat s hosszabb ideig tartózkodott a román csarnokban, ahol megelégedésének adott kifejezést és szerencsét kívánt a román kiállítási csarnok megszervezőinek.

Az aradi tornászok

nagysikerű zeneestélye

Szombaton este az Aradi Torna Egyesület saját klubhelyiségében zene-estélyt rendezett, amely nemcsak komoly művészi élmény, hanem őszinte örömet kelto bizonyíték volt: a több évtizedes muju egyesület nemcsak a sport, hanem kulturális és társadalmi téren is felbecsülhetetlen építő munkát végez. Legutóbb az aradi Magyar Népközöség hangversenyén szerepelt az ATE zenekara, amely Dávidházy Kálmán vezetésével, lelkes, elmélyülő művészi munkával olyan színvonalra emelkedett, hogy jogos büszkesége lehet az aradi társadalomnak. Erdemes lejegyezni a zenekar minden egyes tagjának a nevét, hiszen kivétel nélkül az őnzetjen munkavállalás példaképei és a zenekultúra lelkes aradi apostolai, akik az igaz művészetbe vetett hittel munkálkodnak:

Dávidházy Kálmán vezetésével Baranyi Bella, Hadinger Gusztáv, Bokor Ernő, Kajári József, Klein Pál, Schinagel György, Lázár Jenőné, Dózsa Ejlira, Horváth Mici, Hatzenhoff N., Göller Anjal, Kabáth Ferenc, Wenzler Ferenc, Dóka József, Winkler Marika, Marjini Károly, Doroghya Béla, Schuszter Károly, Menczer Béja, Blag János, Wuchner Péter, Rác Lajos, Pavjeti Ede, Lucea Moisa, Deutschenschmied Jenő, és Farkas Vilmos.

A zene-estély műsorát, amelyet olyan nagy közönség előtt adtak elő, hogy az egyesület klubhelyisége szűknek bizonyult, kejeles meglepetéssel fogadák: a lehangulatósabb muzsikát tolmácsolják olyan szereplőkkel, akik előkelő operett színpadon is méltóképen szórakoztatnák a közönséget... Az est bevezetőjeként Hentschel István köszöntötte a közönséget és jendületos szavakkal számolt be az ATE-nagyzenekar eddigi működéséről.

Ezután következett a műsor első száma „A windsori vig nők“ nyitánya, amelyet az ATE-nagyzenekar adott elő Dávidházy Kálmán karnagy vezetésével, majd Hruby: „Bécsből a világon át“ operettegyveleg került előadásra, amelyet Diószeghy Józsefné szoprán és Buibás Árpád tenor, énekeltek zenekari kísérettel. Diószeghy Józsefné a zene-estély komoly meglepetése és egyben fénypontja: remek megjelenésével, hangulatos, bájos előadásmódjával már kezdetben meghódította a hallgatóságot. Künnön iskolázott széles skálájú szopránja „ivartott“ művésznő mujat, aki a muzsika legfinomabb hangulatárnyalatait is hiven műközi.

Buibás Árpád ugyancsak kellemes meglepetés: jó megjelenésű és kellemes hangú: egy jó rendező kezében bizonyára remek operett színész volna.

A szünet után Bosc: „Moharózsá“ került előadásra s az ATE nagyzenekara ismét tomboló sikert aratott. Majd ismét Diószeghy Józsefné és Buibás Árpád léptek az emelvényre, és a közönség — az előző énekszámok lenyűgöző hatása alatt — szünni nem akaró lelkesedéssel ünnepelte a két előadót. Különösen Diószeghy Józsefné vonzó egyénisége és színárnyalatokban dus hangja aratott ismét tomboló sikert. Kálmán-operett részleteket adták elő olyan sikerrel, hogy a közönség engedve előreláthatóan megisméjlik a zene-estélyt egy nagyobb befogadó képességű teremben.

A műsor utolsó száma a királyhymusz előadása volt, amelynek elhangzása után a klubhelyiségben melegen ünnepeleék a zene-estély szereplőit.

Délután fél 2 órakor Bianchini szenátor s felesége dezsónét adtak, amelyen számos előkelőség vett részt. Bianchini szenátor megköszönte a vásár vezetőségének nevében Románia részvételét, mire Giurescu válaszában hangsúlyozta Romániának azt az óhaját, hogy mindenkor jelen lehessen Olaszország minden művészeti és civilizációs megnyilvánulásán. Péntek délután fél 5 órakor történt meg a román kiállítási csarnok hivatalos felavatása, amelyen a bergamoi herceg is résztvett. Megjelenésekor a román és az olasz királyi himnuszokat, utána pedig a Giovinezzát játszotta a zenekar. A bergamoi herceg Giurescu miniszter kíséretében megtekintette a román csarnok kiállítási tárgyait, eltávozásakor pedig kifejezte legnagyobb megelégedését Giurescu miniszternek és a román rendezőségnek, azután pedig nevet beirta az aranvkönyvbe.

ARADI KOZLONY

810th: 11-11. SARGONYI KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Éves díj: 840 lei // Negyedévre 210 lei // Hónapról-hónpra 20

Megbeszélés a megyei prefekturán Aradváros tűzifaellátásáról

Aradváros és a megye lakosságának tüzelőanyaggal való ellátása érdekében szombath délelőtt Ionescu Iuliu dr. vármegyei prefektus elnöklétével újabb értekezlet tartották a vármegyei prefekturán. A tanácskozáson jelen voltak a megyei fatermelők és tűzifaanyagkereskedők, vajamint Georgeșu kerületi erdőgazgató, Riscuția Moise ezredes, alpolgármester és Pacuraru Brütus a kereskedelmi és iparkamara főtitkára is. Az értekezleten elhatározták a tűzifaajánlás fokozását. Ennek érdekében felhívással fordulnak az érdekeltekhez, hogy a tűzifaajánlást idejében szervezzék meg. A tűzifa-szállítás megkönnyítése érdekében összekötéjésbe lépnek a CFR-rel is, egyben pedig felkérlik a fogyasztókat, hogy a lehetőséghez képest júniusig szerezzék be tűzifa-szükségletüket, mert addig az időpontra kedvezményes fuvardíjat élveznek, s a későbbi időben történő tűzifa-szállítás a kibonácsolás következtében nehézségekbe ütközhetik. Az értekezlet befejezése előtt Ionescu Iuliu dr. prefektus arra kéri a tűzifaajánlókot, hogy előbb a megyei szükségleteket fedezzék és csak aztán szállítsák más helységekre.

ZÜRICH TÖZSDEZARLAT: Páris 8.84, London 15.61, Newyork 44.6, Brüsszel 75.22, Milánó 22.50, Amszterdam 236.77 és fél, Berlin 177.50, Szófia 550, Bucuresți 212 és fél.

Bucurestibe utazott a megyei prefektus. Ionescu Iuliu dr. Arad megye prefektusa szombathon hivatalos ügyben Bucurestibe utazott.

Szász Pál dr. BUCURESTIBEN A KORMÁNY TÖBB TAGJÁVAL TÁRGYALT. Kolozsvártól jelentik: A Magyar Népközség a következő hivatalos közleményt adta ki: Szász Pál dr. szenátor, az EMGE elnöke hétfőn Bucurestiben tartózkodott, ahol érintkezést keresett ilcus tábornok, nemzetvédelmi, Helme, Neanu belügyi, Nistof kultusz- és Silviu Dragomir kishivatali miniszterekkel, akikkel az erdélyi magyarországi időszerű kérdéseket beszélt meg. Résztvevő Szász Pál dr. a szenátus ülésén is és a szakmai oktatásról szóló törvényjavaslathoz hat kiegészítő indítványt nyújtott be.

Albánia Olaszországhoz való csatlósának évfordulója Tiránia. (Rador.) Az Olaszországgal való egyesülés első évfordulóját egész Albániában megünnepelték és ennek során az albán nép kimutatta hűségét Olaszország iránt. A városok házait olasz és albán lobogók díszítették, mindenütt katonai parádét és egyházi ünnepséget tartottak.

Macek dr. német kitérítést kapott Belgrad. (Rador.) Von Heeren, Németország belgrádi követe tegnap Macek miniszterelnökkelvettesnek átnyújtotta a Hitler kancellár által adományozott "Német sas-rend" nagvkeresztjét.

A bizományi alapok történeti áruladások után is le kell róni a 2 százalékos rendkívüli nemzeti védelmi illetéket. A pénzügyminisztérium rendelkezést adott ki, amelyben közli, hogy a rendkívüli nemzeti védelmi illetéket a bizományi eladások után is le kell róni.

Letartóztatták az "Egész India előre" mozgalom főtitkárát, Bombay. (Rador.) A "Hundi Wishun Kamath" (Egész India előre) nevű mozgalom főtitkárát az India védelméről szóló törvény alapján tegnap letartóztatták.

Itt a tavasz! Legújabb kerti butorok nagy-takarításához kék, mindenféle kosarak legolcsóbban. Krebs és Moskovitz cégnél. Aradon, Strada Ioan Robu B. szám, u. Neuman-ház.

Százhuszezer leit az aradmegyei földreformmal kapcsolatos munkálatok elvégzéséért. Tekintettel arra, hogy a földreformmal kapcsolatos összes munkálatok még nem nyertek teljes befejezést, Ionescu Iuliu dr. aradmegyei prefektus jelentést készített ezeknek a munkálatoknak állásáról. Ionescu Iuliu dr. az elkészült kimutatást emlékirat kíséretében felterjesztette a királyi helytartósághoz, ahol átvizsgálták a jelentést, majd 170 ezer leit irányoztak elő a munkálatok befejezésére. Ami a földméréseket illeti, a minisztérium mintegy 120 ezer leit iktatott a költségvetésbe a szükséges kiadások fedezésére és a kataszteri szolgálatot több fontos műszerrel szerelték fel.

Aradi urileány budapesti sikere

Aradi sikerről számoltak be a csillgörtökön megjelent budapesti napilapok. Löbl Lili, Löbl János aradmegyei szőlőbirtokos leánya, aki a budapesti Zeneakadémia utolsóéves növendéke, nagy sikerrel szerepelt a Zeneakadémián az ifjúsági szelthegyesület fészere rendezett hangversenyen. A Zeneakadémia nagytermét zsúfolásig töltötte meg az előkelő közönség és a kitünően összehangolt műsor egyik attrakciója volt Löbl Lili és Kunffy Ágnes kétzonogórs hangversenye, mely alkalmával Bach C.-moll hangversenydarabjainak részleteit adták elő. A budapesti sajtó egyöntetűen kiemeli a két tehetséges növendék nagyszerű felkészültségét. A szigorú kritikusok a „bravuros”, „magabiztos” stb. jelzőket használják és az egyik lap többek között így ír: „Ritmusuk üdítően nélkülözte azt a kopogó merevséget, mely a kétzonogórs hangverseny gyakori velejárója.” Löbl Lili, aki egyébként jólismert az aradiak előtt, mert vakációit ittthon, vagy édesapjának aradmegyei szőlőjében tölti. Faragó György zongoraművész, Zeneakadémiai tanár, a luxemburgi Faure verseny nyertesének tanítványa.

Husvétii fűszerárak. Bor, szilvórium és frissen pörkölt kávé NEULANDEER fűszerüzletében. Andrényi-cég mellett, legolcsóbb. Kiszállítás külön helységben, Pászkalojgyezést elfogadók.

Meghalt Bors Emil, volt devai bankigazgató, a magyar Külkereskedelmi Hivatal ankarai levelezője. Budapesti jelentés számol be róla, hogy Bors Emil, aki a Magyar Külkereskedelmi Hivatal levelezőjeként, valamint a budapesti Kereskedelmi és Iparkamara kiküldöttjeként működött Ankarában, a tárgyaló asztal mellett, fontos kereskedelmi megbeszélések közben szívizélhüddést kapott és meghalt. Bors Emil Aradon is sokan ismerték, egy időben kapcsolatai voltak az aradi üzleti élettel is, a világháboru előtti időkben ugyanis, mint a Dévai Hitelbank igazgatója működött és ebben a minőségében gyakran ellátogatott Aradra.

Megastalt teregön. Vigyázz, Artúr, ha a járdáról lelépsz, mindjárt észreveszik, hogy be vagy rugva... (Illustration of a man falling from a ledge).

Aprilis 21-én nyílik meg Woffi Károly festőművész tárlata

Művészeti esemény: Április 21-én nyílik meg az aradi Kulturpalotában — mint erről már hírt adtunk — Woffi Károly ismert festőművész gyűjteményes kiállítása. Igazi művészeti eseményt jelent egy-egy Woffi-tárlat és már abból a szempontból is jelentőségteljes az aradi műértők előtt az ísz festő mostani kiállítása, mert Woffi Károly hat éve nem állította ki Aradon pompás munkáit. Külön érdekessége a most megnyíló kiállításnak, hogy nemcsak a hat év alatt festett művészeti portréit láthatja viszont a műértő közönség, hanem Woffi Károly magángyűjteményének minden egyes komoly értékű képviseelő darabját. A kiállítás iránt már első híradásunk után fokozottan nagy érdeklődés nyilvánul meg a város társadalmi köreiben.

Petran Coriolan dr. kitérítés. Nagy kitérítésben részesült Petran Coriolan dr., a kolozsvári egyetem művészettörténeti tanára, akit a müncheni Német Akadémia nemrégiben értesített arról, hogy a német-román kulturkapcsolatok ápolása terén kifejtett érdemeiért elismerésül levelezőtárgyja választotta. Az értesítést Ludwig Major miniszterelnök személyesen küldte meg, aki egyben az akadémia elnöke is. Néhány nap múlva a kitünő tudós felhívást kapott az akadémiától újabb előadás megtartására. Dr. Petran a meghívást elfogadta és ma Aradon keresztül München felé utazott. Utját megszakítva a zágrábi Népegyetemen is előadást tart. Németországi müncheni előadásaira 18-án és 19-én kerül sor és ezek címe: „Az erdélyi román művészet”. Előadásait a müncheni egyetem és a Német Akadémia közösen rendezik és tervbe vettek egy berlini előadást is.

Dr. Simon urológus és bőrgyógyász rendeléseit újból megkezdte. Str. Gh. Lazar 14.

Soha vissza nem térő alkalom! Friss narancs olcsó árban. Kohn József csomag-üzletében, a lutheranus-templommal szemben.

Horthy magyar kormányzó kabinetfőnökének gépkocsibalesete. Budapest. Tegnap délelőtt gépkocsibaleset érte Uray István titkos tanácsost. Horthy Miklós magyar kormányzó kabinetfőnökének főnökét, aki Suppán Kornél gazdasági főtanácsos személygépkocsiján a Gellért-hegy alatt haladt. Eközben egy teherautó beleerohant a személygépkocsiba, amelyet a gyalogjáróra tolt fel. Az összeütközés következtében Uray István zúzódásokat szenvedett és elvesztette eszméletét és megsebesült Suppán Kornél és a sofőr is. Urayt a sebészeti klinikán, Suppánt pedig lakásán ápolják.

Holnap huzás! Ma még vásárolhat egy szerencsés Goldschmidt sorsjegyet (Colecțura Mercur)

AZ ARADI KERESKEDELMI TESTÜLET FELHÍVÁSA TAGJAIHOZ. Hétfőn, április 15-én este 7 órakor az aradi kereskedelmi és iparkamara ülést tart az aradi Kereskedelmi Testület helyiségében (Általános Takarékpénztár épülete II. udvar, I. emelet), amelyen az április elsajén életbelépett új pénzügyi törvényeket ismertetik. Minthogy minden kereskedő számára rendkívül fontos a törvények pontos ismerete tekintettel arra, hogy a gyűlésen tagjaik előszóval is felvilágosítást kaphatnak esetleges tisztázatlan kérdések elbírálására vonatkozólag, kérem a Testület igen tisztelt tagjait, hogy üzletzárás után teljes számban jelenjenek meg a testület helyiségében. Az aradi Kereskedelmi Testület, Domán Sándor, elnök.

Új prémium a termelők által átadott finom arany után. A Monitorul Oficial április 11-ki száma közli a pénzügyminisztériumnak azt a határozatát, amelynek értelmében az aranytermelők a finom aranyért a 153.333-33 leies áron felül, ezenfelül azt a külön 50 százalékos prémiumot is kapják, amelyet a Monitorul Oficial 1940. március 3-iki számában megjelent intézkedések értelmében az aranyra átváltható szabad devizákért is fizetnek.

Április-havi légvédelmi előadások

A Central-mozgóban tartandó légvédelmi előadások mai holnapi és holnaputáni sorrendje a következők:

APRILIS 14-ÉN: 10-11 óráig az állami hivatalok, a városháza, a vármegyeháza, a rendőrség, a kataszteri hivatal, a folyamammérnökség és a magánhivatalok tisztviselői részére tartanak előadást, 11-12 óráig a törvényszék és az ügyvédkamara, a kereskedelmi- és földművelésügyi- és a munkakamara, a XI. inakerület, a pénzügyigazgatóság, a társadalombiztosító, az erdőmérnökség, az állami hivatalok tisztviselői számára lesz légvédelmi előadás.

APRILIS 15-ÉN: VI. kerület 8-8.50 V-Y betűig, 9-9.50 A-E betűig, 10-10.50 F-I betűig, 16-16.50 K-O betűig, 17-17.50 P-U betűig.

APRILIS 16-ÁN: VII. kerület 8-8.50 V-Y betűig, 9-9.50 A-E betűig, 10-10.50 F-I betűig, 16-16.50 K-O betűig, 17-17.50 P-U betűig.

— Oradean felfüggesztették a 3-as számú légvédelmi rendelet végrehajtását. Oradeáról (Nagyvárad) jelentik: A rendőrség hivatalosan közli, hogy a királyi helytartóság 3-as számú rendeletének végrehajtását, amely tudvalévően a légvédelmi óvóhelyek létesítését és a jelzőtáblák kifüggesztését írja elő, további intézkedésig felfüggesztették.

— Az EMGE képviselői Riscutia alpolgármesterénél, Konopi Kálmán dr., az EMGE aradmegyei tagozatának elnöke, Darvas György felügyelő társaságában látogatást tett Riscutia Moise alpolgármesterénél, akinél az aradtanyai, valamint az arad-gáji gazdák kérését tolmácsolta. Ezek a gazdálkodók ugyanis azt panaszojják, hogy a városi bikák istállója túl messze van és ezért azt kérik, hogy ugy Aradtanyához, mint Gájhöz közelebb lévő helyen rendezzék be a városi bikák istállóját.

— Az aradi rendőrség közli az érdekeltekkel, hogy a Straja Târni jelvényeit, emblémáit, zászlóit stb. előzetes engedély nélkül senkinek sem szabad sem gyártania, sem árusítania. Az erre vonatkozó engedélyeket a Straja Târni parancsnokságtól kell kérvényezni. Mindazokat, akik a rendelet ellenére engedély nélkül gyártják, vagy forgalombahozzák a fenti tárgyakat, egy évtől öt évig terjedő elzárással és 20 ezer leitől 100 ezer leig terjedő pénzbírsággal sújtják.

— Jövénnyel a tábla a Timisoara Creditul Miner ötvenezer leies bírságát. A múlt év őszén három temesvári petróleumelosztóvállalatot — Distributia Unirea és Creditul Miner — súlyos bírsággal sújtottak a város árszabályozó rendeletének áthágása miatt. A bíróság a Distributia és az Unirea ügyét egy időben tárgyalta és a törvényszék mindkét vállalatot felmentette azon különös véletlen folytán, hogy abban az időben, amikor a kihágási jegyzőkönyvet felvették, a petróleum ára korlátozatlán volt. A Creditul Miner ügyében a fellebbezést elutasította a törvényszék, miután a lámpaolajra eső ármegállapítás más elbírálás alá esik. A törvényszék elutasító ítéletét most az ítélőtábla is helybenhagyta és jogerőre emelte a Creditul Miner petróleumelosztó vállalatra és annak vezetőire kirótt ötvenezer, illetve tízezer leies bírságot.

Végkiárusításból

Ion- és pamutvásznakát, kimaradt asztalneműeket lakásomon árusítom.

I. GRÜNBERGER Moise Nicoara-u. 1. sz. I. em.

— A kiskereskedőket érdeklő számos időszaki kérdés kerül megvitatásra az Aradi Kiskereskedők Szindikátusa vasárnap délelőtti közgyűlésén, amelyet fél tizenegy órai kezdettel a Kereskedelmi Testület nagytermében (Általános Takarékpénztár épület) tartanak meg. Az utóbbi időben megjelent törvények, így többek között az üzérkedés leküzdéséről szóló törvény, a liszt regiszterek módosításáról szóló rendelkezések, valamint az új adótörvények különböző kötelezettségeket róznak a kiskereskedőkre és így természetesen szükségessé vált mindezeknek megbeszélése. A vasárnap délelőtti közgyűlésen a Szindikátus vezetősége ezekről a kérdésekről is beszámol tagjainak és így a közgyűlés iránt érthető módon felfokozott érdeklődés nyilvánul meg a kiskereskedők körében.

— Sofőr-kurzus. Az „Aurel Vlaicu” ipari liceumban lévő sofőriskolában f. hó 15-én új esti tanfolyam kezdődik amatőr és hivatásos autóvezetők részére. Beiratkozások naponta d. u. 6 és 7 óra között.

— A társadalombiztosító pénztár közleménye. Az aradi társadalombiztosító pénztár közli az érdekeltektől, akik furdóra való utalásra jelentkeztek, hogy orvosi vizsgálatukat e hó 17-én és 18-án tartják meg, reggel negyed nyolc órai kezdettel.

— Az Utazó Kereskedők Egyesületének aradi tagozata Seracu Ioan elnök ur tiszteletére 1940. április 14-én vasárnap este fél kilenc órakor a „Dacia” étteremben társasvacsorát rendez, melyre ezúttal is tisztelettel hívja meg úgy a céh, mint az egyesületi tagokat családtagjaikkal együtt. Étkezés tetszés szerint. A Vezetőség.

— Unitárius Istentisztelet. Vasárnap, 14-én unitárius istentiszteletet tart Nagy Zoltán temesvári unitárius lelkész. Az istentisztelet fél 12-kor az aradi evangélikus templomban lesz megtartva. Megelőzően vasárnapi iskola és vallásoktatás a lutheránus tanácsteremben a gyerekek részére.

Költőzéseket olvasón eszközzel

ZARÁND szállító
Str. Mărășești 3.
Telefon: 21-23

— Ma délután fél öt órai kezdettel Bíró Pál gazdasági felügyelő tart érdekesnek ígérkező felolvasást a méhészetéről a Magyar Népközösség ismeretterjesztő előadásai sorozatának keretében. Az előadást a Mosóczy-telepi Katolikus Kör helyiségében rendezik.

— Idelgenes híd épül Varsánd község határában. Az aradmegyei Varsánd község határában lévő Körös-híd helyett egvelőre ideiglenes hidat építenek a forgalom zavartalan lebonyolítása érdekében. Az illetékes szervek egyébként már megkezdték a folyón keresztülvezető végleges híd tervének készítését és a munkálatok befejezése után megépítik az új hidat.

Klao Sándor, a lábbal festő művész

képkiallítása

Klao Sándor, a hírneves, lábbal festő művész, aklról a közelmúltban hosszú riportban számoltunk be, április 16-án nyitja meg kiállítását a Bulevardul Pegina Maria 8. szám alatti, volt olasz cukrászda helyiségében. Klao Sándor kiállítás keretében nemcsak a lábbal fesiett olajfestményeit írja a közönség elé, hanem a kiállítás ideje alatt bemutatja az akaraterő művészetét: hogyan fest lábbal a kariára megrokkant festő? A kiállítás és a lábbal festő művész munkája iránt városszerre nagy érdeklődés nyilvánulhat meg.

Fűszer és Italaru,

mint minden évben LEGOLCSÓBBAN beszerezhető

M. Márkusnál,

STR. MATI CORVIN 1.

PÁSZKA eredeti hitközségi árban házhoz szállítva.

— Kötőgépet helyeznek munkába. Ionescu Iuliu dr., vármegyei prefektus helyszíni vizsgálata és a helytartósághoz történt előterjesztés alapján elhatározták a Varsánd község környékén lévő csatornák kitisztítását, amire még ezen a tavaszon sor kerül. A munkálatok és az ehhez hasonló munkák elvégzésére a megve műszaki szolgálata rövidesen kötőgépet kap.

— A Hellas közgyűlése. A Hellas sportklub vasárnap délelőtti fél 11 órakor klubházában rendez évi közgyűlést tartja, amelyre a tagoknak minél nagyobb számban való megjelenését kéri az egyesület vezetősége.

— Az aradi mészárosok visszavonták a husszállítási szabályrendelet végrehajtásának felfüggesztésére beadott kérvényüket. Ismeretes, hogy Arad város vezetősége szabályrendelet útján bevezette, hogy a vágóhidról csakis városi járműveken lehet a húst a mészárszékekbe szállítani. A mészárosok jogorvoslati feltekel, de két fórumon is elutasították őket, míg most felfolyamodásuk a Semmitőszék előtt fekszik. Időközben az aradi mészárosok újabb beadvánnyal fordultak a temesvári közigazgatási táblához és attól a jogerőre emelkedett husszállítási szabályrendelet végrehajtásának felfüggesztését kérték, amíg a felfolyamodásukban döntés hangzik el. Az aradi mészárosok azonban most visszavonták a temesvári táblához előterjesztett beadványukat és megvárják a Semmitőszék döntését.

— Felhívás a kereskedelmi utazókhöz! Felhívjuk az aradi és környéki utazókat, hogy saját érdekében a törvényi intencióknak megfelelően az Utazó Kereskedők Céhebe és Egyesületébe haladéktalanul lépjenek be. Jelentkezés minden vasárnap délelőtti 11-11 órák között a „Dacia,” kávéház hátsó különhelyiségében. A Vezetőség.

— Bucurestiben május hónapban rendezik meg Románia vívóbajnokságait. Bucurestiből jelentik: Románia országos vívóbajnokságait május 18-19-ik napjaira tűzte ki a vívósövetség. A versenyek Bucurestiben lesznek és pedig a Vívóklub helyiségeiben. Bulevardul Take Ionescu 33. Május 18-án délelőtti a férfiszénior tör. este a női törvívást kezdik meg, míg 19-én a kardvívás bonyolítja le délelőtti 9 órai kezdettel. Nevezési díj 100 lei egy és 150 lei két fegyvernemre. Azok az egyesületek, amelyek tagsági díjaikkal hátralekban vannak nem vehetnek részt a bajnokságokon. Az egyesületeknek sürgősen be kell jelenteni a részt venni szándékozókat nevet és jegyzéken (egyik az északi körülethez másik a szövetszhez küldendő), hogy ezek alapján az „Ország Őre” megadja a 75 százalékos utazási kedvezményt.

— Betegpénztári könyvecskéket kicserélése. A feljárt betegpénztári könyvecskéket április 15-ig kell becserelelni. Mindazok az iparosok és kereskedők, akik önműl főbb alkalmazottal dolgoznak, valamint a házmesterrel rendelkező háztulajdonosok és mindazok, akiknek cselédjük van, aki után betegpénztári illetéket fizetnek, kötelesek a könyvecskéket kicserélni. Minden könyvecskéért huszonöt, minden hozzáfűzött járulékvért husz leit kell fizetni. A járulékvéket a tulajdonosnak előzetesen alá kell írnia.

— HA PESTRE UTAZIK, ne mulassza el a SMART illatszertárt (IV. Bécsi-ucca 9.) felkeresni, ahol minden külföldi különlegességet megtalál! Az üzlet olyan, mint egy ékszerdoboz. — csillog, ragyog, tündörköl!

— A részvénytársaságok április 20-ig kötelesek adóvallomást adni az osztalékokról. Az 1940-41. évre szóló különös pénzügyi intézkedésekről szóló törvény 42. szakasza értelmében az osztalékokra vonatkozó megadóztatási eljárás, amelyről az 1939-40. évre vonatkozó adóelővezetési törvény (lásd az 1939. április 1-én megjelent 78. sz. Monitorul Oficial-t) intézkedik, a folyó, azaz 1940-41. évre is érvényben marad. Az említett törvény szerint minden részvénytársaság köteles legkésőbb április 20-ig a vonatkozó adóvallomást a pénzügyigazgatóságnál benyújtani, s abban feltüntetni a következőket: a) Az 1938. december 31-én lezárt mérlegben kimutatott nyereségből az 1939. év folyamán a közgyűlés által megszavazott osztalék mennyiségét, (Kötelező a vonatkozó közgyűlési jegyzőkönyv kivonatának mellékelése, valamint az 1938. és 1939. évek végén lezárt mérleg nyereség-vesztés számának csatolása is). b) Feltüntetendők az 1939. év folyamán a részvényeseknek kifizetett oly régi keletű osztalékok, amelyek 1938. előttről valók (Mellékelendő egy évek szerint egy összegben csoportosított (nem névszerinti) kimutatás. A hiányos, a valóságnak meg nem felelő vallomást, vagy annak meg nem felelő az egyenesadó törvény 103. szakasza szerint büntetik. A vallomások felülvizsgálása f. év május 1. és 10-ike között a pénzügyigazgatóságon speciális adókvivető bizottság útján történik, ahol az eredeti közgyűlési jegyzőkönyv, valamint a megfelelő üzleti könyv is bemutatandó.

Goldschmidt Bank sorsjegyszálya ma, vasárnap egész nap nyitva tart Holnap huzás! (Colectura Mercur)

— Pályázatot írtak ki a Central-mozgó nyári helyiségének bérletére. Arad város vezetősége néhány nappal ezelőtti pályázatot írt ki a Central-mozgó nyári helyiségének mozgó vagy színház céljaira való bérbeadására. Előreláthatólag többen megnyálvazzák a mozgó és színház céljainak kitünően megfelelő helyiség bérletét.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK: VASÁRNAP:

ANGEL gyógyszerész. Piata Catedrală 16.
OMESCU gyógyszerész. Bulev. Reg. Maria 16
KESZTENBAUM gyógyszerész. Strada Mărășești 68.

HÉTFŐ:
HAJÓS gyógyszerész. Bulev. Regina Maria 8
KAIN gyógyszerész. Calea Banatului 1.
NIEP-RMAYER gyógyszerész. Str. Gojdu

SZÍNHÁZ

A színház vasárnapi műsora

Vasárnap a színház két olcsóhelyezés előadást tart. Délután 3 órakor Aszlányi Károly pompás vizjátékát, a „Péter”-t tűzte műsorra az igazgatóság, míg 6 órakor a pénteken felújított Molnár Ferenc-vígjáték. A testőr megy. Este 9 órakor ugyancsak brilliáns darabot játszik az együttes, Herczeg Fesrene „Utolsó tánc”-a kerül színre. A délután 3 óras és az esti 9 óras előadásra a színház 20, 30, 40 és 50 leies szállított áru jegyeket bocsát ki.

A Kamara Színház műsora:

Vasárnap délután 3 órakor: „Péter” Aszlányi Károly pompás vizjátéka, olcsó helyárrakkal. — Délután 6 órakor: „A testőr”, Molnár Ferenc nagyszerű darabjának felújítása. — Este 9 órakor: „Utolsó tánc”, Herczeg Ferenc remek darabja, olcsó helyárrakkal.

Májusi költözködések a legolcsóbban, a legpontosabban és szakszerűen eszközünk **Weisz és Haász Rt.** TELEFON: 18-13

SPORT KÖZLÖNY

AMEFA—Arad ifjúsági válogatott mérkőzés lesz vasárnap Aradon

Arad. Ploesti válogatott csapata szombat délutén távirafilag lemondta az Arad válogatottja elleni mérkőzést. A kerületi szövetség az elmaradt mérkőzés helyett AMEFA—Arad ifjúsági válogatott meccset tűzte ki a vasárnapi futballműsorra. Arad ifjúsági válogatottja az AMEFA ellen a következő

összeállításban fog játszani:

Slavei — Pirko, Földi — Pacurar, Jvan, Cercei — Simandan, Tasin, Mladin, Sibigeanu, Cizmar.

A játékosok és a tartalékok kötelesek a Gloria sporttelepen pontosan fél 4 órakor megjelenni.

Ploesti lemondta az Arad ifjúsági válogatottja elleni mérkőzést

Az ifjúsági labdarúgók évenkénti legnagyobb eseménye az Unirea-kupa, amelynek küzdelmeln ez évben 16 csapat vett részt: 16 kerület ifjúsági válogatottja. Az első forduló után — mint ismeretes — 8 csapat és pedig: Arad; Timisoara (Temesvár), Oradea (Nagyvárad), Braila, Chisinau, Ploesti, Cernauti és Brasov (Brassó) maradt benne a további kupaküzdelemben és a mai második forduló a következő csapatokat állítja szembe egymással:

Brasov (Brassó)—Braila.

Arad—Ploesti.

Timisoara (Temesvár)—Oradea (Nagyvárad).

Chisinau—Cernauti.

Brasov (Brassó) csapata nagy feladat előtt

áll: azzal a Braila-i együttesel kell megküzdenie, amely Bucuresti kitűnő ifjúsági gárdáját gyűrte maga alá az első fordulóban. Nagy harc után a brailai együttes győzelme valószínűbb.

Timisoara (Temesvár) és Oradea (Nagyvárad) ifjúsági csapatainak mérkőzése kétségtelenül a nap legnagyobb küzdelmét hozhatja. Mindkét csapat kitűnő képességekkel rendelkezik és az eredmény nagyon közel lesz a döntetlenhez.

Chisinau és Cernauti szintén jóképességű csapatokkal rendelkezik és itt a honi pálya előnyét élvező Chisinau csapata a valószínű győztes, bár Cernauti együttese meglepetést is csinálhat.

A Ploesti válogatott csapat szombat délutén lemondta Arad iii válogatottja elleni mérkőzését.

Vágó az új edző sokat vár az aradi csapatok teljesítményétől

Néhány napja Aradon tartózkodik a budapesti egykori nagy MTK „aranycsapatának” szélső fedezője, Vágó az ismeretlen labdarúgójátékos és edző. Vágó rokoni látogatásra érkezett Aradra és itt tartózkodását használják fel az aradi egyesületek arra, hogy szaktanácsokat és utasításokat kérjenek a nem minden hiba nélkül működő aradi futballcsapatok feljavítása érdekében. Vágó, mint tréner több mint nyolc esztendő telt el Franciaországban, ahol kitűnő nevet vívott ki magának és így érhető, hogy az aradi egyesületek sokat várnak működésétől. Vágó legutóljára 1912-ben járt Aradon, amikor az MTK csapata szerepelt a vá-

rosban, de azóta is számtalan aradi sportemberrel tartott fenn érintkezést és jelkesedéssel vállalkozott az aradi csapatok megsegítésére. Már több edzésen vett részt és hasznos taktikai tanácsokkal látta el, úgy az AMEFA-t, mint a Gloriát, sőt végignézte az AMEFA legutóbbi szerencsétlen kimenetelű bajnoki küzdelmét is és az itt látottakból értékes tapasztalatokat szűrt le.

Vágó véleménye szerint az AMEFA-n lehet segíteni és most megfelelő kondíció edzéssel helyes taktikai iskolával készülnek az Unirea-Tricolor ellen következő bajnoki mérkőzésre.

Régi sportemberek közreműködésével

Edzőiskolát létesít az atlétikai szövetség is

Bucuresti. Az atlétikai szövetség új elnöksége ülést tartott, melyen az egyes szakosztályok, illetve bizottságok elnökeit nevezte ki a következőképpen:

Jogügyi bizottság: Popa Laurentiu ügyvéd.

Technikai bizottság: Jean Baicu.

Ifjúsági bizottság: Dutescu tandr.

Propaganda bizottság: C. Mortun.

Női bizottság: Livia Thomas.

A bizottságok tagjait az elnökök fogják kielöltni.

Az elnökség elhatározta egy edzőiskola felállítását is, melybe tandroknak, illetve technikai tancsadóknak meghívta a régi, érdemes atlétákat, így Csáklányt, Heroldot, Velceanut, Albrichot és másokat.

A kerületi bajnokság állása:

1. Olimpia	15	12	1	2	51:11'	25
2. Crisana CFR	14	11	1	2	42:14	23
3. CAA	14	10	1	3	30:15	21
4. Titanus	15	9	3	3	39:16	21
5. Astra	15	8	1	6	31:21	17
6. Unirea	15	6	3	6	24:31	15
7. Tricolor	15	6	3	6	30:39	15
8. SGA	14	6	2	6	27:24	14
9. Transilvania	15	5	2	8	25:23	12
10. Inteligerea	15	4	1	10	23:40	9
11. Banatul (törölve)	15	2	-	13	9:56	4
12. Galana (törölve)	14	-	-	14	4:45	-

O Sivat és Szaniszló Bucurestibe utaztak. Pénteken este telefonon értesítették az AMEFA vezetőségét, hogy Sivat és Szaniszló helyet kapnak a vasárnap Bucurestiben mérkőző ligaválogatottban és a két játékos röviddel később el is utazott Aradról. Remélhetőleg mindkettően jól fognak szerepelni a liga-csapatban a nagy játékerőt képviselő déltek elleni mérkőzésen.

A Sport és Kritika

hétfőn reggel a korai órákban jelenik meg és helyszíni tudósítás alapján beszámol a római román—olasz válogatott mérkőzésről. Részletes és pontos tudósítást ad a lap valamennyi bel- és külföldi sporteseményről is és minden elérhető helyen kapható.

KAMARA SZINHÁZ

Vasárnap három ragyogó előadás!

8 órakor: „Péter” olcsó helyárakkal
6 órakor: „A testőr” rendes helyárral
9 órakor: „Utolsó tánc” olcsó helyárakkal.

TEKESPORT

A vasárnapi tekeprogram. Ma bonyolítják le csapataink a teke_csapathajnokság negyedik tavaszi fordulóját, a következő beosztásban:

Infrătirea—Metalurgist, Nagy Sela-vendéglő, délután 4 és 6 órakor.

Tricolor—CAA, Tricolor-pálya, délután fél 4 és 7 órakor.

Transilvania—Fortuna, Münich-vendéglő, délután fél 5 órakor.

Birakat a szabadnapos Priceni delegál valamennyi mérkőzésre.

Hétőn este 8 órakor körzeti ülés a hivatalos helyiségben, mely alkalommal több fontos ügy kerül tárgyalásra, miért is egy tanácsstagok mint az egyesületi képviselők pontos megjelenését kéri a körzeti vezetősége.

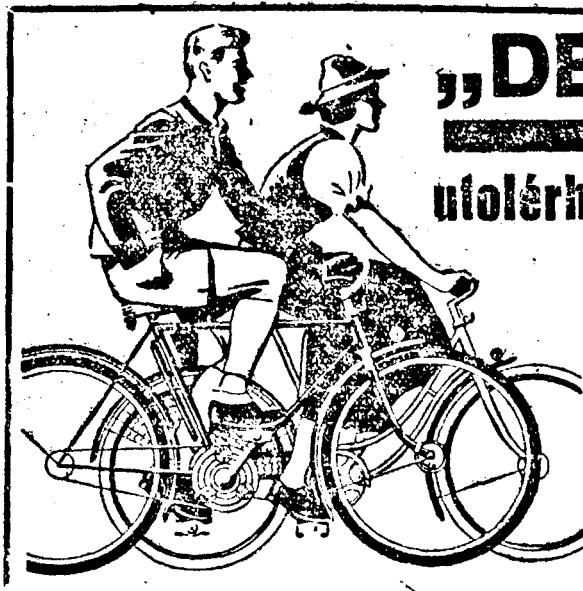
Sereg Mária és Stern Pál regényes házassága San Paulóban

Levél érkezett az Óceánról — levél, amely nemcsak a szélviharoktól szántott, hanem az akna halálos, vérözönös tengeren érkezett a lezárt országhatárokon és sztronyerdőkön át Kelet-Európába, a marosparti városba Aradra, ahol aggódó szülők már hónapok óta feszült idegekkel várják, csak várják... Most, hónapok múlva megérkezett és a fehér papíron örömtől reszkező sötét meséinek egy nagy boldogságról és romantikáról, amely — a látszat szerint — még sem pusztult el teljesen a hömpölygő gyűlöletözönben.

A levelet Sereg Mária aradi leány írta, aki március 2-án, számolva minden életretörő veszedelemmel, amely most a tengeren leselkedik az égen keringő repülőgépek halál-madarak és a víz alatt leselkedő torpedócsövek, mágnes aknák alakjában, mégis elindult.

Stern Pál az ismert aradi kereskedő, a Hajóklub többszörös országos evezősbajnoka, aki Péter fivérével együtt már immár egy éve kivándorolt az Új-Világba, nem felejtette el az aradi leányt, ... amint lehetőség adódott, levélben kérte meg, hogy fejejtse el a vén, sőt roskatag Európát és jöjjön az Óceánra új életet kezdeni, mint élettárs. Sereg Mária ez év mindenképpen vihatos tavaszán hajóra szállt, s mint a késő érkezett levélben tudósítja, szerencsésen megérkezett.

„Olyan boldog vagyok — írja a levélben — hogy sokszor azt hiszem, álmodom, készülök az esküvőre...” — Azóta már örök hűséget esküdött Sereg Mária és Stern Pál, mert a levél, amely repülőpostával érkezett, mégis elég lassan jött. Az aradi szerelem a napfényes Dél-Amerikában végződött...

„DEUTSCHLAND“

utolérhetetlen minőségű kerékpár

Az összes modellek szennedcs olcsó árban kaphatók

Hammer Zsigmond és Fiánál

Arad, Bulv. Regele Ferdinand 27. sz.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Megjelent a március 4-iki törvény végrehajtási utasítása

Részletes intézkedések a termelés fokozásáról, valamint a vállalatok ellenőrzéséről — Miképen készítődök el a havonkénti kimutatások Az árak kifüggesztése

Az uralkodó aláírta azt a királyi dekrétumot, amelynek értelmében szentesíti a termelés fokozásáról és az árak ellenőrzéséről szóló március negyedik törvény végrehajtási utasítását. Ennek a már hetek óta nagy érdeklődéssel várt végrehajtási utasításnak fontosabb intézkedései a következők:

A végrehajtási utasítás a közszükségleti cikkeknek nem nyilvánított ipari és mezőgazdasági termékek, valamint külföldről behozott áruk termelésére, forgalmára és az ország területén való eladására vonatkozik. A közszükségleti cikkek termelését és eladását továbbra is az 1939. november tizennyolcadikán megjelent törvény szabályozza.

Az iparvállalatok nem csökkenthetik és nem szüntethetik be termelésüket, illetve az elmúlt évi termelés mennyiségénél csak a következő esetekben termelhetnek kevesebbet: vis maior esetén, a tulajdonos elhalálozásakor vagy a vállalat elleni csőd megnyitása esetén. Abban az esetben,

ha valamely iparvállalat csökkenteni akarja termelését, vagy azt be akarja szüntetni, ehhez a minisztérium külön bizottságának hozzájárulását kell, hogy kérje.

Az említett külön bizottság véleményezése alapján végső fokon a miniszter dönt a kérvény fölött. A végrehajtási utasítás értelmében vis maiornak tekintenek minden olyan eseményt, amely a vállalkozó akaratától függetlenül a termelés csökkentését vagy beszüntetését vonja maga után és, amely ellen a vállalkozó megfélemlítő ellenintézkedéseket nem fogana tudni. Annak a vegyes bizottságnak, amely a termelés csökkentési vagy beszüntetési kérések fölött dönt, három tagja lesz. Kettő a nemzetgazdasági minisztérium megbízottja, egy pedig az érdektelt iparág képviselője. A bizottság a kérvény elbírálása során felvilágosítások megadása végett megidézheti az iparvállalkozókat vagy azok képviselőit.

A nyersanyagok biztosítása érdekében

a földművelésügyi minisztérium a nemzetgazdasági minisztériummal egyetértésben minden évben minimális termelési tervet dolgoz ki az iparvállalatok részére szükséges növények termeléséről.

Ebben a tervben megállapítják az ország azon vidékeit, ahol a vonatkozó ipari növényeket termelik, a bevetendő terület nagyságával együtt. A munkatervet a mezőgazdasági mozgósításról szóló törvény intézkedései alapján hajtják végre. Azok a mezőgazdasági és ipari vállalkozók, akiket ez a terv érint, kötelesek mindent elkövetni a legjobb eredmények elérése érdekében. Az ipari vállalkozók kötelezettségeik teljesítése biztosítása céljából az érvényben lévő törvények keretein belül kérhetik a hatóságok támogatását.

A vállalatok termelési tervvel

A nemzetgazdasági minisztériumnak jogában áll az iparvállalatoktól, valamint a bányavállalatoktól évi termelési terv bemutatását kérni és ennek hiányában

a minisztérium kötelezheti a vállalatokat egy általa megállapítandó munkaterv betartására, vagy pedig a kész munkatervben módosításokat eszközölhet a termelés fokozása érdekében.

Az ipari vállalatok munkatervvel, valamint a szükséges módosításokat a már fentemlített, hármas bizottság dolgozza ki és ezek a munkatervet miniszteri rendelet útján lépnek érvénybe. Azon ipari és bányavállalatok, amelyek működése szünetel vagy amelyek nem használják ki teljes termelési képességüket,

miniszteri rendelet útján kötelezhetők a termelés újból való megkezdésére, vagy annak fokozására.

a minisztérium által megállapítandó feltételek mellett.

Az ipari termelés növelésének biztosítása céljából a munkaügyi minisztérium felhatalmazást

nyer arra, hogy döntőbíróskodjon utján és célra vezető eljárással döntsön az érvényben lévő törvények alapján olyan ügyekben, amikor munkások, mesterek, mérnökök és szakemberek elhagyják munkahelyüket. Ezeknek a bizottságoknak összeállítását és munkarendjét külön miniszteri rendelet állapítja majd meg.

Felhatalmazást kap a munkaügyi minisztérium arra, hogy az ipari, vagy bányavállalatoknál emelje a munkaidőket.

Valahányszor a nemzetgazdasági minisztérium által megállapítandó általános gazdasági érdekek ezt szükségessé teszik. Ez a munkaidőket nem haladhatja meg a törvényes munkaidőn felül a napi 2 óráig. Mindenesetre kötelező továbbra is az, hogy hetenként legalább egy szabad napot adjanak pihi- és pihenési céljából az alkalmazottaknak. A túlórák felé a normális órábértel, másik felét a túlórák számára megállapított külön órábértel fizetik. A legfeljebb két órás túlóra azon a munkaidőn felül érhető, amely a vállalkozásoknál a jelen végrehajtási utasítás megjelenésekor érvényben volt.

Az iparvállalatok ellátásának biztosítása céljából a nemzetgazdasági minisztérium miniszteri rendelettel arra kötelezheti a különböző iparágakat, hogy bizonyos meghatározott időre termelési szerződéseket kössenek a részükre szükséges évi nyersanyagtermelésre vonatkozóan és kifizessék a szokásos előlegeket. A nyersanyagok szerződési árát, valamint általában a szerződési feltételeket a nemzetgazdasági minisztérium állapítja majd meg a földművelésügyi minisztérium véleményének meghallgatása után. Azon ipari vállalkozókat és mezőgazdákat, akik nem tartják be a szerződés feltételeit, büntetéssel sújtják, amelyről a végrehajtási utasítás a továbbiakban intézkedik.

Nem emelhetők a március 4-iki árak

Az ipari vállalkozók, valamint kereskedők kötelesek büntetés terhe mellett a nyersanyagok behozatalának engedélyezése után azonnal a szükséges befizetéseket eszközölni azok ellenértékének kiegyenlítése céljából és az árak megérkezése után a szokásos időn belül kell azokat elvámoltatni, hogy az árak azonnal felhasználhatók legyenek. A nemzetgazdasági minisztérium közbenjárhat az iparvállalatok érdekében azzal a céjjel, hogy a nyersanyagelosztásnál, állami megrendéseknél, valamint forgalmi könnyítéseknél és piacok elosztásánál ajánlja őket.

A közszükségleti cikkeknek nem nyilvánított ipari és mezőgazdasági termékek, valamint külföldről behozott árucikkek csak a nemzetgazdasági minisztérium által megállapításra kerülő áron hozhatók forgalomba.

Ezeket az árakat meghatározott időre az egész ország vagy csak egy vidék területére állapítják meg

ugy a termelőknél a nagykereskedőknél, mint a kiskereskedőknél történő eladásokra vonatkoztatva.

Az árak megállapításánál figyelembe veszik azon különleges bizottságok véleményét, amelyek a nemzetgazdasági miniszter nevez ki.

Ezeknek a bizottságoknak öt tagjuk lesz. Részt vesz az egyes bizottságokban az érdektelt iparvállalatok, a mezőgazdák, a kereskedők egy-egy képviselője, valamint a nemzetgazdasági és a földművelésügyi minisztérium megbízottja.

Az árak megállapításánál a bizottság köteles figyelembe venni az önköltségi ár alapelemét, valamint tekintettel kell legyen a vállalkozó jogos és igazságos hasznára. Ezeknek a szakbizottságoknak jogukban áll általános vagy különleges vizsgálatot lefolytatni az ipari és kereskedelmi vállalatok iratai között.

A bizottság munkatervéről szóló jegyzőkönyveket a véleményezéssel együtt a nemzetgazdasági minisztérium elé terjesztik, amely dönt az árak kérése fölött. Az említett bizottságok szótöbbséggel hoznak határozatokat.

Megemlékezzük ezután a végrehajtási utasítás arról, hogy az iparvállalatok kötelesek a rendelet-törvény megjelenésétől számított husz napon belül kimutatást eljuttatni a nemzetgazdasági minisztériumhoz. (Ez a szövegezés minden valószínűség szerint téves, mert hiszen tudvalevőleg az iparvállalatok számára ezt a határidőt, amely március 24-ikén járt volna le, meghosszabbították annak idején április 10-ig.) A fenti kimutatásban fel kell tüntetni, hogy az iparvállalatok milyen nyersanyag és készáru, valamint félgymánymány készletekkel rendelkeznek, valamint azt is, hogy

az egész év folyamán mennyi nyersanyagra, félgymánymányra és mellékanyagokra van szükségük.

Ezek a nyilatkozatok azt a célt szolgálják, hogy a minisztérium megkönnyítse úgy a belföldi, mint a külföldi nyersanyagok beszerzését. Nyersanyagok a végrehajtási utasítás azon fontos anyagokat érti, amelyeket készgymánymányokká alakítanak át.

A nyersanyagokat csoportonként, tehát nem részletesen minőség és nagyság szerinti felosztás szerint kell feltüntetni.

Az iparvállalatok a gyárakban és lerakataikban lévő készárukat kötelesek feltüntetni. A kimutatásban a kész- és félgymánymányok helyzetére vonatkozóan

a március negyedik helyzetet kell ismertetni. A belföldi ipar számára feltétlenül szükséges belföldi nyersanyagok csak abban az esetben exportálhatók, ha meghaladják a belföldi ipar szükségletét.

A kivételi tilalmat a minisztertanács lépteti életbe a nemzetgazdasági miniszter javaslata alapján. Ugyancsak

minisztertanácsi jegyzőkönyv után elrendelhetők az árúknak termelőknél, vagy iparvállalatoknál és kereskedőknél való zárolása, vagy rekvirálása.

azzal a céllal, hogy a hadsereg vagy a polgári lakosság szükségleteit kielégítsék. A zárolás meghatározott időre történik és ezt a határidőt a minisztertanács állapítja meg. A határidő lejártá után az árú ismét minden további formáság nélkül szabad forgalomba kerülhetnek. A zárolási határidő megállapításánál tekintettel lesznek az árú romlandóságára. A rekvirálás az érvényben lévő rekvirálási törvény alapján történik.

A nemzetgazdasági minisztérium annyiszor vizsgálhatja felül az árakat, ahányszor az szükségesnek mutatkozik, főtve, ha az önköltségi ár alapelemeiben változások álltak be. Az önköltségi ár alapelemeinek felülbizálása végett a bizottság valamelyik tagját megbizhatja azzal, hogy több hasonló jellegű vállalatnál vizsgálatot, illetve tanulmányokat folytasson.

Ez a vizsgálat a vállalatok irataira vonatkozik.

és az általános vagy különleges jellegű lehet, a bizottság által adott megbízás szerint.

A kartell-törvény intézkedéseitől eltérően a jelen végrehajtási érvényének tartama alatt a kartellbe tömörült ipari vagy kereskedelmi vállalatok által forgalomba hozott árucikkek árait is a jelen végrehajtási utasításban megállapított feltételek mellett szabják meg a kartellbizottság véleményének figyelembe vételével.

Azon termékek, illetve árucikkek esetében, amelyeket földszén adnak el, belföldi fogyasztás céljaira a március 4-iki törvény értelmében megállapított árak nem lehetők túl.

Azon kereskedők, akik olyan termékeket importálnak, amelyeket közvetlenül eladnak akár nagykereskedelmi, akár kiskereskedelmi forgalomban, a behozatali keretek megállapításakor elsőbbségi jogot élveznek az elmúlt évben importált mennyiségek erejéig.

A kötelező bejelentések

Az iparvállalkozók, valamint a nagykereskedők kötelesek a törvény megjelenésétől számított 20 napon belül nyilatkozatot beadni. (Mint fentebb már említettük, ezt a határidőt tudvalevőleg április 10-ig hosszabbították meg. A szerk.) A kimutatásban a következőket kell feltüntetni: a) mind azon árúkat, amely bármilyen formában birtokukban van, valamint ezek önköltségi, illetve beszerzési árát; b) milyen külföldi vagy belföldi árucikkekkel rendelkeznek.

A fentiek minden hónap első napján kötele-

A Magyar Népközösség ismeretterjesztő előadása

„A méhészetéről”

aprilis 14-én, vasárnap délután 5 órakor
a Gradiste-i (Mosóczy-telepi) Kath. Körben

Előadó:
Biró Pál
gazdasági
felügyelő

sek egy másik kimutatást is készíteni és ebben a kimutatásban a következőket kell feltüntetniök:

1. Mennyi árut adtak el az előző hónapban, milyen áron, a vásárlók címének feltüntetésével. 2. Mennyi árut vásároltak, milyen áron, a szállítók feltüntetésével. Ezeket a kimutatásokat a községi előjárásokhoz kell benyújtani két példányban. Az egyik példányt az előjárások eljuttatják a nemzetgazdasági minisztériumhoz.

A nversanvagokat, kész- és félgyártmányokat, valamint a már nagykereskedőknél lévő árucikkeket (tehát a bejelentésre kerülő

összes árukat) csoportonként, vagy kategóriánként kell feltüntetni, mennyiség szerint, kilogrammokban, méterben, literben vagy darabonként kifejezve, az áruk természetét szerint, anélkül, hogy külön részleteznének minden egyes fajta árucikket. A kimutatások benyújtása a hónap elsőjétől tizedikéig történik havonta

és a kimutatások elkészítésekor az előző hónap utolsó napján eszközölt műveleteket kell alapul venni.

Az árakat minden egyes áru kategória globális értékére vonatkoztatva kell feltüntetni.

Tilos az áruhalmozás

A vásárlók nevét csak abban az esetben kell közölni, ha ezek viszonteladók. Az iparvállalatok esetében „áru” kifejezés alatt azon cikkeket értik, amelyeket a szóban lévő gyárakban termelnek. A bejelentésre kötelezett ipari vállalkozók és nagykereskedők alatt

a törvény értelmében az ügyvédségek, bizományosi, hitelteli, valamint behozatali cégek is értendők.

A végrehajtási utasítás értelmében kiskereskedőknek tekintik azokat a nagykereskedőket is akik cégbejegyzésükben feltüntették, hogy kicsinybeni eladással is foglalkoznak.

Ezek nem kötelesek elkészíteni a fenti kimutatásokat. Ezzel szemben kötelesek kimutatást készíteni viszonteladó vevőikről és ezt a kimutatást szükség esetén kötelesek az ellenőrző szerveknek bemutatni.

A törvény valamint a végrehajtási utasítás értelmében senki sem vásárolhat saját szükségletein felül mennyiségben árukat.

Ez az intézkedés a saját célra történő forgalmazás céljából való bevásárlásokra vonatkozik. A különböző iparvállalatoknak jogukban áll nversanvagokat, félgyártmányokat, valamint karbantartási anyagokat úgy befőldről mint külföldről olyan mennyiségben bevásárolni, amilyen mennyiségben azt szükségesnek tartják, természetesen azzal a feltétellel, hogy mindenben eleget tartsanak a jelen végrehajtási utasítás rendelkezéseinek.

Az ellenőrzés munkája

pen ellátni azokkal az árucikkekkal, amelyeket rendszerint forgalomba hoznak és kötelesek az árukat bárkinek eladni a végrehajtási utasítás feltételeinek megfelelően.

Abban az esetben, ha normális szükségletükön felül tartanak, illetve szeretnék hozzá árut, ezt kötelesek bejelenteni a községi előjárásokon.

Az árukészleteknek a normális szükségletükön felül való fokozása a fentemlített bejelentés nélkül, áruhalmozást képez, amit a törvény büntet.

A nagykereskedők nem kötelesek árukat kicsinyben is eladni.

A nagykereskedőknek az a kötelezettsége, hogy bárkinek a kérésére kiszolgáltassanak árut, megszűnik abban az esetben, amikor megállapítást nyer, hogy az árut igénylő kiskereskedők az áruvásárlásokat áruhalmozás céljából eszközlik, másrészt pedig azzal a céllal, hogy a nagykereskedőknél egyes áru fajtáknál bizonyos hiányt idézzenek elő. Ilyen esetekben azonnal értesíteni kell a helyzetről a nemzetgazdasági minisztériumot, vagy a királyi helytartót és ezek a szervek döntenek afőlről, hogy az áru kiszolgáltatás megtagadása jogosult-e, vagy sem.

A végrehajtási utasításban megállapított szerveken kívül a községi előjárások is ellenőrzést gyakorolhatnak a következők fölött:

a) A kiskereskedők eszközlik-e a szokásos áru beszerzéseket, b) Nem végeznek-e áruhalmozást általában a kereskedők, c) Betartják-e a megállapított árakat, valamint a végrehajtási utasítás rendelkezéseit.

Ezt az ellenőrzést csak a polgármesterek, az alpolgármesterek, valamint a külön megbízással rendelkező községi tanácsosok végezhetik.

A kereskedők kötelesek raktárukat kellőképpen

Szükség esetén a nemzetgazdasági minisztérium korlátozhatja és ellenőrizheti az áruk forgalmát és fogyasztását és külön intézkedéseket fogantathat ebből a célból.

A különböző áruk árát látható helyen ki kell függeszteni az üzletekben és azokban a raktárakban, ahol az árukat forgalomba hozzák, a vevők kérésére pedig kötelező módon jegyzéket kell kiállítani az eladott árucikkek mennyiségéről és áráról.

Ezeket a jegyzékeket nem használhatják fel számlák helyett és ezek mentesülnek a számlabélyegekről, valamint a repülőbélyegekről. Természetesen a kereskedők kötelesek mindannyiszor számlát kiállítani, ahányszor a törvény ezt megköveteli.

Az árak kifüggesztése, táblák katalógusok utján is történhetik, vagy pedig olyképpen, hogy az árakat közvetlenül az árukra helyezik el. A kirakatban lévő áruk esetében az utóbbi eljárást kell alkalmazni.

A kereskedők kötelesek a beérkezett árukat azonnal forgalomba hozni, kivéve azokat az eseteket, ha az áruk csak bizonyos évszakokban, vagy időszakokban adhatók el.

Részletesen foglalkozik ezután a végrehajtási utasítás a büntetésekkel, amelyekre annak idején a március 4-iki törvény megjelenésekor az Aradi Közlöny is közölt és ezért ezeknek újabb felsorolását nem tartjuk szükségesnek, mindössze azt emlíjük meg, hogy a büntetések rendkívül súlyosak és

az Inarendély Idelgyenes megvonásától az egész vállalat elrekvirálásig vezetnek, a pénzbírságok pedig a félmillió leit is elérlik.

A büntetések kiszabása előtt a nemzetgazdasági minisztérium irásos magyarázatot kérhet az érdekelt vállalatoktól, ennek a magyarázatnak hiánya azonban nem lehet befolyással a büntetés kiróására. A büntetések két részre oszthatók: közigazgatási és bírói jellegű büntetésekre. Az előbbiek ellen fellebbezésnek helye nincs, tekintettel arra, hogy azok kormányzati ténykedéseknek számítanak.

A kihágásokat a nemzetgazdasági minisztérium, vagy a királyi helytartóság megbízottai állapítják meg, rajtuk kívül pedig a megyei prefektusok, a polgármesterek és helyettes polgármesterek, vagy pedig ezek külön megbízottai, akiknek megbízatását a nemzetgazdasági minisztérium, vagy a királyi helytartóság jóváhagyta. Ugyancsak ellenőrzést gyakorolhatnak a rendőrségek is.

Az üzleti titkok megőrzésének kötelezettségei

A megyei prefektusok, a városokban pedig a polgármesterek adhatnak megbízatást, de ezeket a megbízatásokat a nemzetgazdasági minisztérium, vagy pedig a királyi helytartóságnak kell jóváhagynia. A kihágási jegyzőkönyv két példányban készül, az egyik példány a kihágó félnek marad, míg

a másik példányt haladéktalanul a helytartósághoz küldik jóváhagyás céljából.

Az így jóváhagyott kihágási jegyzőkönyvek eredeti példányát az illetékes bizottságokhoz küldik, másolatát pedig a nemzetgazdasági minisztériumhoz. Az érdekeltek a kihágási jegyzőkönyvek aláírásakor bármilyen nyilatkozattal, vagy fenntartással élhetnek. Minden helytartóság mellett külön ítélező bizottság alakul, amelynek három tagja lesz, az elnöki tisztiséget egy bíró tölti be, a tagok között pedig egy jogász, valamint a kihágás természetétől függően egy ipari vállalkozó, földműves, kereskedő, szerepel. A tagok csak azok sorából kerülhetnek ki, akik a helytartóság székhelyén laknak. Az ítélező bizottságok első és végső fokozatú döntések. Az érdekeltek felé ajánlott levelezőlapon idézik meg. A bizottság szótöbbséggel hozott határozata jogerős és az ellen a kihirdetésétől számított husz napon belül adható be felfolyamodás. A felfolyamodást a királyi tábla tárgyalja le. Megállapítja a végrehajtási utasítás, hogy

a felfolyamodás nem függeszti le az ítélet végrehajtását.

Mindaddig, amíg a végrehajtási utasítás értelmében a nemzetgazdasági minisztérium nem állapítja meg az áruk árát, a március negyedik árak nem léphetők túl, azokat pedig, akik ezt mégis megteszik, 5000 leitől félmillió lelig terjedő bírsággal sújtják.

Nem vonatkozik a fenti rendelkezés a mezőgazdasági és a szőlészeti termékekre. A március 4-iki árak bármilyen eszközzel igazolhatók. A nemzetgazdasági minisztérium

elsősorban azon árucikkek árát vizsgálja felül, amelyek a március 4-iki törvény megjelenésének idején indokolatlanul túl magasak voltak.

A nemzetgazdasági minisztérium megállapítja azon árucikkeket, amelyekre a március 4-iki törvény és annak végrehajtási utasítása nem vonatkozik.

Az ár ellenőrzési szolgálat a jövőben a nemzetgazdasági minisztérium külön igazgatóságaként működik.

Azon tisztviselők és ellenőrző közegek, akik

a március 4-iki törvény végrehajtását végzik,

kötelesek megőrizni a kereskedők és iparvállalatok szakmai és üzleti titkait

és azokat, akik ezeket a titkokat mégis elárulnák, a II. Carol büntetőtörvénykönyv értelmében megbüntetik.

= AZ ARADI PIAC. A buza ára az aradi piacon mázsánként 700—720 leit. Lisztárak: Luxusliszt kg. 11.80 leit, I. oszt. liszt 11. II. oszt. 10.50 leit. — Takarmányművek: Széna q. 320—340 leit, lóhere 360—380 leit, szalma 80—110 leit.

= A KAMARA ELŐADÓ-GYÜLESE AZ UTI PÉNZÜGYI TÖRVÉNYEKRŐL. Április elsején jelentek meg az uti pénzügyi törvények, amelyeknek ismerete a kereskedők és iparosok számára nélkülözhetetlen mert azok rendelkezéseit közelről érintik munkájukat. Az aradi kereskedelmi és iparkamara abból a célból, hogy a törvényeket a kereskedők és iparosok minél jobban megismerhessék, hétfőn, a hó 15-én délután 7 órakor előadó-gyűlést tart az aradi Kereskedelmi Testület helyiségében (Árkalános Takarékpénztár-épület, II. udvar, I. emelet), amelyen az uti törvények lényesebb rendelkezéseit kerülnék ismertetésre s az érdeklődők egyben felvilágosítást kaphatnak esetleges kérdéseikre is. A tárgy fontosságára való tekintettel a kamara kéri az aradi kereskedőket és iparosokat, hogy a gyűlésen minél nagyobb számban jelenjenek meg. A gyűlésen részvesz Neogót, pénzügyigazgató ur is.

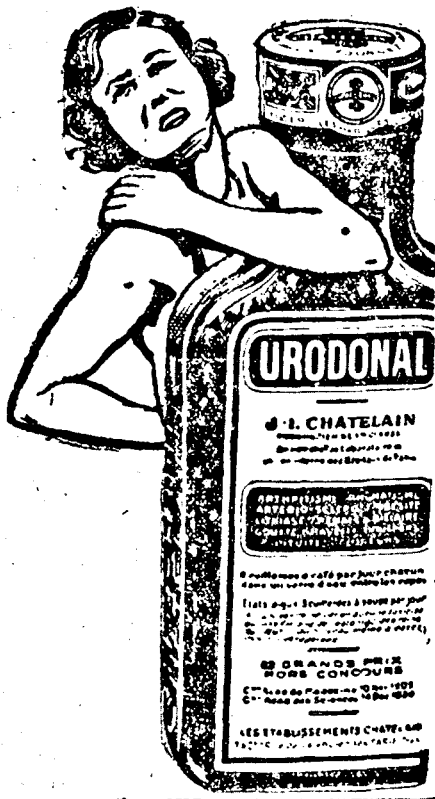
= RÉSZVÉNYTÁRSASÁGOK FIGYELMÉRE! Az aradi kivételei pénzügyigazgatóság felhívja a részvénytársaságok figyelmét arra a körülményre, hogy a bemutatásra szóló részvények új illetékére vonatkozó adóvallomások benyújtásának határideje április 15-ikén, hétfőn este lejár, így tehát ezeket a vallomásokat időtől-től a hétjői nap folyamán nyújtásuk be. Az érdekelt aradi vállalatoknak több mint ötven százaléka nem adta be még eddig az említett adóvallomást.

Köszönetnyilvánítás

Fájó szívvel köszönetet mondunk mindazoknak, akik eltávoztak kis Kedvesünk rövid életét szeretetükkel, hozzávaló jószágokkal széppé és derűssé tették. Az emlékezés virágáival bucsuját szépíteni, fájdalomukat könnyíteni igyekeztek. Külön köszönetünk a Fabrica de Zahar igazgatóságának, tisztviselő kara és munkásainak, kis barátainak és akik szerették, áldott kis lényével szeretett,

A gyászoló Szikora- és Debrecei-családok

Jaj! hogy fáj a válam!

Ha a húgysav túlságosan felhalmozódik a szervezetben, kristályokat képez, amelyek, szurják az ízületeket, és olyan súlyos fájdalmakat okoznak, hogy tönkreteszik az ember közérzetét; sőt súlyos háttással lehetnek magára a szívre is. A húgysav sohase szabad stagnáljon a szervezetben. Sajnos azonban az ülő-életmód, kimerültség, megerőltető munka mindmennyi akadály a húgysav rendszeres kiválasztásának és eltávolításának, tehát egy komoly kezelést kell igénybe vennünk, hogy fejlődése arányában megszabadulhassunk a húgysavtól! Ezt nagyon egyszerű módon elérhetjük az Urodonal rendszeres használata által.

Az Urodonal — amióta csak létezik — híres orvosok rendelik és ajánlják, mert biztos és állandó hatása közismert. Szedjen minden nap egy kanálkával egy kevés vízben... ez egyszerű, kényelmes és feltétlenül hatásos.

URODONAL

megakadályozza a húgysav felhalmozódását

Kapható: gyógyszerterekben és drogériákban

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY, MEGŐZÉSI-MÁRIA

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

Magyarnyelvű hírek

8.30: Reichsender Böhmen (269.5 m. és 21 m. röv. hull.), 18.30: Reichsender Böhmen (269.5 m. és 31 m. röv. hull.), 18.50: Pozsony (298.8 m.), 19.50: Radio-Románia (364.5 m.), 20: Radio-Toulouse (328.6 m.) és Marseille Provence (400.5 m.), 20: Reichsender Böhmen (269.5 m. és 31 m. röv. hull.), 20.55: Róma II (244.3 m.) és Róma III (221.15 m.), 22.15: London National (261.1 m.) és GSA (49.59 m. röv. hull.), GRX (30.96 m. röv. hull.), 23.15: Reichsender Böhmen (269.5 m. és 31 m. röv. hull.), 23.45: Pozsony (298.8 m.) 23.45: Belgrád (437.3 m. és 49.2 m. röv. hull.), 23.45: Nice PIT (253.2 m.) és Marseille Provence (400.5 m.), 23.50: Besztercebánya (765.3 m.).

VASARNAP, APRILIS 14.

Bucuresti, Radio-Romania. 9.30: Istentisztelet. 11.30 Szimfonikus zenekar. 13: Időjelzés, vizuálisjelzés. 13.02: Victor Predescu zenekara. Ion Luican énekszámával. 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13.30: A zene folytatása. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása. 14.50: Különböző közlemények. 15: Gazdasági közlemények és tanácsok. 15.15: A falu órája. 16.15: A katonai előképzés hírei. 16.30: Lemezek.

Radio-Romania. 17.15: Olaszország—Románia Labdarugómérkőzés közvetítése Rómából.

Bucuresti. 17.15: A Munka és Jókedv Szervezet Órája. 18.15: Időjelzés, időjárásjelzés.

Bucuresti, Radio-Romania. 18.17: Katonazenekar. 19: A Hétről. 19.15: Tánclemezek. 20.02: Sporteredmények. 20.05: Eugen Herovanu tanár előadása a moldvai kastélyokról. 20.25: Petru Munteanu énekel. 20.45: Hírek. 21: Hagi-Tudose. Hangjáték. 22.10: Hírek, sportközlemények. 22.30: Könnyű zene lemezeken.

Budapest I. 9. Ébresztő. Hanglemezek. 9.45: Hírek. 11: Egyházi ének és szentbeszéd. 12.15: Evangélikus istentisztelet. 13.20: Időjelzés, időjárás- és vizuálisjelzés. 13.30: Magyar Imre cigányzenekara muzsikál. 14.45: Hírek. 15: Olasz szerzők hanglemezei. 16: Gazdasági előadás. 16.45: Illiczy László szalonzenekara. 17.30: A vas és acél gyártása. Közművelődési előadássorozat. 18: Hírek. 18.15: Clementis Klára zongorázik. 19.15: Budapesti Hangverseny Zenekar. 20.10: Sporteredmények. 20.15: Hírek. 20.15: Farkas Jenő cigányzenekara keringőket játszik. 21.40: Gítár-est. 22.40: Hírek, időjárásjelzés, sporteredmények. 23.10: Toki Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál. Cselényi József énekel. 20: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Magyar és külföldi tánclemezek.

Budapest II. 12: Hanglemezek. 13.05: Ifjúsági rádióelőadás. 16.05: Dalárda. 19.45: Kolozsmegye a középkorban. Balázs Éva dr. előadása. 20.15: Szalonötös. 21: Hírek, löversenyeredmények. 21.25: Farkas Jenő cigányzenekara muzsikál. 22.15: Kamarazene hanglemezről. 23: Időjárásjelzés.

Belgrád. 10.30: Istentisztelet. 13: Lemezek. 14.10: Népdalok. 15: Lemezek. 17.15: Népszerű műsor. 19: Táncczene. 20.40: Lemezek. 21.10: Népdalok. 22.40: Hírek. 23: Operaszíndarabok. 23.40: Hírek. 23.50: Táncczene.

HÉTFŐ, APRILIS 15.

Bucuresti, Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizuálisjelzés, háztartási és orvosi tanácsok.

AZ EMGE

aradi fiókjának közleményei

A méh hivatása a természet életében

A földön előforduló élet, melyhez bátran sorolhatjuk a növények világát is, együttvéve egy testet alkotnak. Ezt a földi életet feloszthatjuk. Emberek, különböző állatok, rovarok és növények külön-külön csoportjává. Minden csoportnak meg van a maga rendeltetése. Ha ezen négy csoport közül valamelyik máról-holnapra kipusztulna, az lassan maga, után jönne a föld többi élőlényének is a lassú kipusztulását.

Mert növényzet nélkül nincs éltető levegő. Nincs állat, és rovarvilág. Állat- és rovarvilág nélkül az emberi élethez sem volna lehetőség a földön. A természet elvégezte bölcs feladatát. Mindent, amit a szemlélő a szabad természet ölében lát, egy célt van hivatva szolgálni. Nagyon sokszor kintiártunkban, amikor egy károsnak gondolt bogárkától elvesszük az életet, nem gondolunk arra, hogy az ő kimúlásával hány rovarvédő madártól vettük el a falatot. A földön előforduló rendellenességeket; a természet élete iparkodik kiegyensúlyozni. Az ilyen kiegyensúlyozó folyamattal tudta nagyon sok állat-, rovar- és növényfaj létét a mai korig fenntartani.

A méhek élete a természet életében egy igen fontos szerepet tölt be. Nagytömegű családi életük, tarthatatlan szorgalmukkal nemcsak a növények megtermékenyítésénél végeznek igen fontos szerepet. Hanem fajúk és léteik fenntartásáért folyó nagy munkájukkal olyan élelmiszereket szolgáltatnak, melyekből az emberiségnek, mint több állatfajnak, az ősidők óta, egy igen fontos gyógy- és élelmiszert nyújtottak, amiért is mindigban magukra terelték az ember figyelmét és lassan a méh is az ember rabja lett.

A fejlődő mezőgazdálkodásnak így igen fontos tagja lett a méhészet, amit, sajnos, még korunkban is sok gazda és méhész figyelmen kívül hagy. Merj pl. hiába indul szép virágzásba a gazda repecéje, biborheréje, mustárja, ha akkor oly kedvező időről van szó, hogy a méh és egyéb termékenyítő rovar azt megfátogatni nem bírja. A gazda igen gyenge magtermeszt fog kapni belőlük.

A méheknek köszönheti a gazda a gyümölcstermése sikerét. A sok értékes heréfélek és egyéb pillangósvirágú takarmányneműk magtermését. Méhek és egyéb termékenyítő rovaroké a dicsőség azokért a sok ragyogó szinompájú vadvirágokért is, melyeknek megtermékenyítése és felfenntartása révén értékes tápanyag nyújtatik sok házi és vadon élő állatfajnak. Hogy mennyire fontos szolgálatot tesz a méh a növények megtermékenyítésénél, a következőkép

győződhetik meg a gazda. Széltől védett helyen készítsen két ágyást, melyet a következő növények kiválasztott magvaival vessen be pl. repce, mustár, pohánka, tök, ugorka, mák, napraforgó, sfb. A bevetett két ágyás egyikét zárja el jól illkfallal és fedővel, hogy a növényhez rovar ne jusson. A másik ágyást hagyja szabadon, hogy a virágokat a méh szabadon látogathassa. A növények magbeérése idején látni fogja a két ágyás magtermése közti nagy különbséget. Ugyanez: a tamuságot fogja észlelni, ha pl. egy almaágat virágzása idejére tüllel elzár olyformán, hogy annak virágaihoz méh ne férhessen. Az almafa ága gyümölcsöt nem fog hozni. Míg a szabadon maradt fűbbi ág rendszeresen teremni fog.

Bíró Pál.

A kukoricamag csíráztatása igen fontos teendője a gazdáknak, mert az idei nagy hideg a nedvesebben ellett mag csírákéességét nagyon megronthatta és aki rossz magot vet, kénytelen lesz elkésve másodszor vetni.

— Május 1-én megszűnik a napraforgómagvak szabadforgalma. Bucarestből jelentik: A minisztertanács elhatározta, hogy: 1. május elsejei kezdettel zárolja az összes jelentősebb mennyiségű napraforgómagkészleteket, amelyek mások birtokában vannak mint a termelők. 2. A nemzetgazdasági miniszterium előzetes jóváhagyása nélkül a napraforgómagkészletek semmilyen módon és semmilyen mennyiségben nem használhatók fel. 3. A zárt magvak összegyűjtése a nemzetgazdasági miniszterium rendelkezései szerint történik és érik a miniszterium által megállapított árat fizetik. 4. A magvak feldolgozását a nemzetgazdasági miniszterium által kijelölt maholok végzik. Ugyancsak a nemzetgazdasági miniszterium állapítja meg a feldolgozásért fizetendő árat.

A Budapesti Nemzetközi Vásár

igazolványai megérkeztek

Felutazás: április 16—május 5.
Visszautazás: április 27—május 16.

Előzetes vizum, vasutijegy és telvilágosítások: a

Wagens-Lits//Cook

menetjegytudóban, Arad, Minorita-palota

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik szeretett férjem

Drecsin Mihály

nyug. vámfőnök

temetésén résztvettek, ravatalára koszorut és virágot helyeztek, továbbá mélygyászunkban részvételüket nyilvánították, ezuton fejezzük ki hálás köszönetünket

özv. Drecsin Mihályné és családja

12.40: Román zene lemezek. 13: Román dalok lemezek. 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13.30: Grigoras Dinicu zenekara. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása. 15: Különböző közlemények.
Radio-Romania, 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Irodalmi krónika. 19.07: Román énekek lemezei. 19.55: Hírek magyarul.
Eucaresti, Radio-Romania, 20.05: Radu Patrulius előadása a nagy utazók irodalmáról. 20.25: Arja Florescu román dalokat énekel. 20.45: Hírek. 21: Rádiózenekar. 22.10: Hírek, sportközlemények. 22.30: Emilia Gutianu Enescu dalokat énekel. 22.45: Román dalok és táncok le-

mezek. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.
Budapest I, 7.45: Ébresztő, torna, hírek, közlemények, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.10: Rendőrzene- kar. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.30: Hírek. 17.15: Diákféltóra. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Magyar és külföldi tánclemezek. 18.40: Norvég emlékeim. Lamács Lujza előadása. 19: Lakatos Vince és Lakatos Gyula cigányzenekara muzsikál. 19.05: Édes anyanyelvünk. 20.15: Hírek. 20.30: Hangverseny a Nemzeti Zenede 100 éves

évfordulóján. 21.30: Időtárlat 1815-ből. Mar-schalkóné Ószi Kató előadása. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: Pertis Jenő cigányzene- kara muzsikál. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.25: Pátia-hanglemezek.
Budapest II, 19.20: Német nyelvoktatás. 21: Hírek. 21.25: Ötvösből festő, Farkas Zoltán elő- adása. 21.55: Országos Postászenekar. 22.50: Időjárásjelentés.
Belgrád 15.30: Orgonahangverseny. 18.45: Né- pies műsor. 19.20: Énekkar. 20.40: Népdalok. 21.10: Topolski Zlatko hegedűművész. 21.40: Hangjáték. 23: Weíner Günthner zongoramű- vész. 23.30: Táncezené.

APRÓHIRDETÉSEK

ELLÁTÁS

Disztingvált uricsaládnál hasonló hölgy teljes ellátást keres. Címeket „Fürdőszoba” jellegre a kiadóba, ármegejelölés- sel. 1890

ALKALMAZÁST NYER

Masamódnöket, önálló munkaerőket ke- res Kolozsváron a Benedek-szalón Str. Regina Maria 4. 1863

Románul németül beszélő háziasszonyt, hatéves fiugyermekhez keresek. Cím a kiadóban.

Magánház kertjének a parkirozására és ápolására kertészt keresünk. Címeket a kiadóba kérünk

Keresek április tizenötödikére minden- szobalányt, jó bizonyítvánnyal. Cím a kiadóban. 1531

Bejárónőt keresek egész napra. Cím a kiadóban 1849

Építészeti rajzoló,
 ki felmérésben nagy jártas- sággal bír, keres „CONS TRUCTIUNI CIVILE” INEU. — Telefon: 20. 1832

LAKÁS

Kétszobás, parkettás, fürdőszobás. I. emeleti lakás május 1-re kiadó. Str. 29 Decembrie No. 10. Megtekinthető 10-12-ig, délután 4-6-ig. 1820

Három vagy négy szobás, fürdőszobás lakást keresek. Címeket a kiadóba kérek.

Háromszobás, modern lakás május el- sejére kiadó. Str. Cloșca 7. 1869

Kétszobás, fürdőszobás, uccai lakás ol- csón kiadó. Str. Costache Negri 11. 1872

Két egymásbanyitló, szép, uccai szoba ki- adó. Irodának is alkalmas. Cím a kiadó- ban. 1892

Uriember különbejáratu, szép butoro- zott szobát keres uricsaládnál. Címeket a kiadóba kér.

Kétszobás, modern, összkomfortos, uri- lakás május 1-re kiadó. Piata Avram Iancu 16. 1887

Villaszerű, modern, kétszoba, konyha, előszobás lakás május 1-re kiadó. Str. Sf. Spiridon 7-9. 1886

Tavaszi kabátokat, ruhákat legszöbben fest, tisztít
 Uziel: Strada Eminescu 3., Arad.

Butorozott szoba különbejáratú, eset- leg butor nélkül kiadó. Calea Romanilor 28. 1876

Háromszobás, hallos, összkomfortos ia- kás, magastödszinten, május 1-re ki- adó. Str. Popa Ioan Rusu 8.

Egyszobás, konyhás, modern lakás. két- szoba, konyhás lakás és egyszoba, kony- hás lakás olcsón kiadó. Str. Nica Filii- pescu 35.

Egy, kettő és háromszobás, komfortos lakás május 1-re kiadó. Str. Stroescu No. 12. 1895

Háromszoba, fürdő- és előszobás lakás (az egyik különbejáratu) május 1-re ki- adó. Str. R. Sirianu 7. 1853

3 és 4 szobás, összkomfortos lakások ki- adók május 1-re, vagy azonnalra. Bul. Carol 37. 1725

Délfekvésű, háromszobás, erkélyes, I. emeleti, modern lakás egy egyszobás, fürdőszobás kiadó május 1-re. Wiegen- feld, Str. Moise Nicoară 9-11. 1802

3 szobás modern lakás kiadó. Aviator Gheorghescu-u. 11/a szám alatt, a PARK MELLETT

Elsőemeleti, négy szobás, összkomfortos urilakás minden mellékkel, uccai nagy erkéllyel, május 1-re kiadó. Meg- tekinthető délután 5 és 7 óra között. Str. Gheorghe Popa 10., I. em. 1809

Garzonlakás, egy szoba, elő- és fürdő- szoba új villában május 1-re kiadó. Cím a kiadóban. 1729

Központi fűtés és melegvízes három- szobás modern lakás azonnalra kiadó, Str. Cloșca 11.

VÉTEL-ELADÁS

Kortibutorok, rózsafakarók, nyugagyak, utazókosarak, piaci kosarak nagy választékban Ungerlender-nél. Str. Trib. Do- bra 5. 1865

Méztermelők figyelembe! Mielőtt méz- készletét eladná, ajánlja meg nekem. Tiszta mézet minden mennyiségben ve- szek. Jó Lajos, Oradea, Str. Take Io- nescu 24. 1875

HOSZPODÁR
 Uziel: Strada Eminescu 3., Arad. Üzem: Strada Stroescu 13.

Modern, kétszobás lakás május 1-re kiadó. Czitrom, Str. Mucia Scaevola 36. 1892

Kétszobás, modern lakás május 1-re ki- adó. Str. Andrei Muresanu No. 11. 1711

Kiadó háromszobás, uccai, parkettás, fürdőszobás, II. em. lakás, valamint egy- szobás, konyhás, udvari, I. emeleti. P. Avram Iancu 5-6. 1874

I. emeleti, kétszobás, előszobás, fürdő- szobás, garzonlakás május 1-re kiadó. Volt Földes-palota, Str. Eminescu 21-23. 1866

Ernyős homokfutó, könnyű hintót ven- nek. Árjajlatokat kér: dr. Maszayik, Pecica. 1868

Jókarban levő fehér autójazonu gyer- mekkocsi eladó. Cím: Str. Dr. Ratiu 46. Megtekinthető délelőtt 10-től délután 5-ig

Üvegeztábla, 65x350, olcsón eladó. Str. V. Goldis 10. 1894

Modern francia háló, ebédő és rendes teliháló jutányos áron eladó. Aradul- nou Calea Banatului 210., Asztalosnál. 1867

Tavaszi kabátokat ruhákat fest, tisztít szépen és jutányos árban

Kötszőgépet, újabb típusú, vennék használt, de jókarban levő. Alánia: o- kat „Háziipar” jellegre a kiadóba 1877

Kifogástalan állapotban levő füstölt tölgy ebédő, csillárok, éjjeliszekrények, stb. köl. özködés miatt eladók. Str. Trib. Do- bra 11., I. em. 1871

Egy jókarban levő Szepessy-féle gyer- mek mély- és sportkocsi eladó. Strada Franceză 7. Grădite. 1888

Hosszu zongora, jókarban levő, sürgő- sen, olcsón eladó. Str. Dna Bălăsa 53. 1885

Eladó ingatlanok, kedvező feltételekkel: 10 hold szántó Arad-Gájban, ház és te- lek Buzsákban. Háztelkek szőlővel a sé- gai templom mellett. Érdeklődés: Calea Vlaicu 136. 1883

Megvételre keresek házat 400-450.000 leig. Címeket a kiadóba kérek. Ügynö- kök kizárva. 1889

Elcserelem békési (Magyarország) öröklött házat 350.000 lei értékben itteni házzal vagy itt eladnám. Cím a kiadóhivatalban. 1891

Jólbevezetett élelmiszerüzlet a belváros forgalmas helyén eladó. Cím a kiadóban. 1878

Azonnalra átadó 16 éve fennálló cukor- kaüzlet, más vállalkozás miatt. Az át- vétel cca 55.000 lei igényel és 6000-7000 lei biztos, könnyű keresetet biz- tosít. Bul. Reg. Ferdinand No. 31. 1896

Gyermeksportkocsi, igen jó állapotban levő, eladó. Str. I. Serb 11., ap. 4.

Idői téli vágású tűzijára, vagonjéltelben. míg a készlet tart, előjegyzéseket el- fogad Weiszberger Mór, Arad, Str. Ba- ritiu 35. Telefon 12-85. 1839

Frissen egetett cserempkályhák jutányos áron kaphatók a volt **BALOGH-** féle hályagvárban. Str. Cuza Voda 50.

Jutányosan eladó nagy álló lámpa, már vány szoborlapzat, virág áll- vány, kotta állvány, márványlap, stb. Cím a kiadóban. 738

Irógépek nagy választékban

fizetési könnyítéssel is kaphatók
Császár írógép szaküzletében.
 Nagy javítóműhely. Papírátuk, író- daszerek. — **Olcsó árak!**
 Arad, Str. Alexandri 5. Tele on: 13-93

Jó állapotban levő fürdőkadát megvétel- re keresek. Címeket a kiadóba kérek.

Eladási hirdetés. Szabad kézből eladom a következő tárgyakat: Ászokhordók (cc. 600 hl.) Mecanikus borprés. 2 drb. borszivattyú. 3 drb. cserempkályha. 80 drb. 4.50 mtr.-es menyőzél vas- gerenda. 1 drb. víz zivattyú. 2 kettős kerékkel. 1 drb. 800 literes pálinkafőző kazán, komplett. 1 drb. 20 hl. viztar- tány yasbó, 70-80 mtr. csővel. 1 már- vány fürdőkád. Érdeklődők fenti tárgyakat naponta megtekinthetik **POPA IOAN-na!**, Măderat, Jud. Arad.

Kiadó egy jómeneteli mészárszék Ca- lea Radzei 52. 1884

Perzsaszőnyeget, használt, de kifogás- talan állapotban, 2x3 méter méreibe- vennék. Cím a kiadóban. 1855

Háló és ebédő, kifogástalan kivitelben eladó. Str. Alexandri 9. 1830

INGATLAN

INGATLANOK eladásának és vétel- nek közvetítése minden árfokozatban. **KÖLCSONOK** elsőhelyi betáblázásra. **HATSCHER** ingatlanforgalmi iroda, Arad Bul. Carol 46 (Lakás agyanott). Tele- fon: 26-95. 1505

Magánház, modern, ötszobás, szabad- kézből eladó, vagy bérbeadó. Cím: Str. Mocioni 40. 1740

Magánház eladó Aradul non-n, Str. Ho- ria 3. Erd. Pichler-téle vendéglőben, Mureselen, a hid mellett. 1847

Centrumban

emeletes, új ház, összkomfortos lakások- kal, 900 ezer. — Villanegyedben három- éves új villa, 2 darab összkomfortos lakással, áron alul 540 ezer. — A bel- város centrumban masszív ház, 4 la- kással, mind parkettás, fürdőszobás, essz. lingeni redőnyök, 900 ezer. — Főútvon- nalon magastödszintes ház, üzletekkel, lakásokkal, 825 ezer. — Legforgalma- sabb főútvonalon, emeletes, masszív ház, 15 lakással, városi vízzel, 900 ezer. Fenti házakon kívül bér-, magán- üzletházak, villák nagy választékban eladók.

Haász ingatlaniroda

Arad, Eminescu-ucca 20-22. Telefon: 22-24.

KÜLÖNLEK

Tűzifa telepet

átvennék vagy bérelnék. Ajánlatokat: „TUZIFA PELEP” jelleg a att a kiadóba. 1840

Keleti és belöldi perzsaszőnyegek, díó- hálók modern ebédő, kombinált szobák, recamierek, varrógépek, amerikai írő- asztal, írógépek, Piano, rövid, ke- reszthúros zongora és rövid songora, Stingl-gyártmány, olcsón eladó. Veszünk teljes lakásberendezést: ékszeresek, zá- logköcsönt közvetítünk a temesvári zá- logházba, előleget adunk, olcsón besz- szabittunk Tempo bizományi üzlet Pi- scher Eliz-palota.

Vendéglőnek, klubnak megfelelő helyiségben, melyben 30 éve i monotelű vendéglő van, lakás, al. pince és tekepálvával, május 1-re **bérbeadó.** Érdeklődni: str. Calvin 7. Üdszint balra.

Nagy **saroküzlet helyiség** (Meşianu-Baritiu-ucca) **azonnalra kiadó**
 Bővebbet: L Á NY I, Eminescu-u. 7.

Legújabb jelentéseink:

Az Evening Standard szerint:

Anglia csapatokat tesz partra Hollandiában

London. (Rador). A Times katonai szakértője ezeket írja: Senkinek nem szabad csodálkoznia azon, hogy még nem jelentették a szövetséges csapatok partraszállását Norvégiában. Hasonló katonai hadműveletek komoly előkészületeket és a terep pontos ismeretét igényelik, ezenkívül egy expedíciós hadsereg felállítása is hosszabb időt kíván.

Newyork. (Rador). A Evening Standard értesülése szerint angol csapat szállító hajók több hadosztállyal kifutottak és jelenleg a nyílt tengeren tartózkodnak, hogy

a csapatokat Norvégiában, vagy Hollandiában tegyék partra. A lap szerint ez az utóbbi feltevés a valószínűbb,

mert Anglia aligha szoríthatja ki a németeket Norvégiából. Ezért az angolok a norvég partokon csak látszat ütközeteket fognak folytatni.

Londonból jelentik: A Német Távirati Iroda közli: A La Metropole című lapban Augur-Poljakoff, az ismert nevű angol újságíró londoni levelet

közöl, amelyben bevallja, hogy Angliának szándékában áll, hogy rátegye a kezét egyes semleges államok gyarmatára. Itt elsősorban Hollandiáról és Belgiumról van szó. Augur többek között a következőket írja:

— Az angol közvélemény szerint Európában már nincs semjesség. Norvégia esete nem elszigetelt jelenség és mindenhol, ahol szükség lesz erélyes válaszra, ott a szövetségesek brutális ellenintézkedéseket tesznek. Ez éreztetni fogja hatását a tengeren és gazdasági téren is. Meg kell változtatni a Németország elleni gazdasági zárjárt rendszerét. A Németországgal szomszédos semlegeseket arra kell kényszeríteni, hogy vessék alá magukat a szövetségesek szigorú ellenőrzésének. A jövőben csak azokat a termékeket kapják meg, amelyekre elengedhetetlenül szükségük van. Mindazok, akik nem vetik alá magukat ennek az ellenőrzésnek, — amelyet a háborus helyzet igazol — viselni fognak a következményeket. A „semjesség” szónak el kell tűnnie az európai szótárból, mindaddig, amíg a háboru tart. (Rador).

Ujabb angol támadás Narvik ellen

London. Az admirális szombat éjjelkor jelentette hivatalosan: Dacára az óriási hóviharoknak Miqwert tengernagy prancsnoksága alatt a „Worstray” vezérhajó vezetésével szombat délben egy

flottilla támadást intézett Narvik ellen. Négy német torpedóromboló elsüllyedt, három súlyosan megsérült.

Huszezer aknát helyeztek el a németek a Skagerrakban

Róma. A Giornale d'Italia stockholmi kiküldött munkatársa közli hogy a németek lezárták Skagerrak tengerszorosát, ahol 20 ezer aknát helyeztek el és jelenleg az angol aknák felszedésén dolgoznak.

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda jelentette: Angol harcrepülőgépek támadás: intéztek Narvik városára és kikötője ellen. Azonban a bombák mindegyike célt tévesztett. Az azonnal működésbe lépett légvédelem következtében az ellenséges repülőgépek nem tudták támadásukat megismételni és nyugati irányban visszavonultak.

A német hivatalos jelentés a következőket közli: Április 12-én további csapaterősítések tervszerű megérkezése után Norvégiában megerősödött az általános helyzetünk. A Narvik környékén levő német csapatok továbbra is azzal foglalkoztak, hogy kibővítsék állásaikat és biztosítsák a helyzetüket.

Az angolok egyáltalában nem kíséreltek meg partraszállást.

Április 12-én végrehajtott légitámadásuk nem járt eredménnyel. A támadás során itt egy angol repülőgépet lelőttünk. Trondhjem körül a helyzet változatlanul nyugodt maradt. Bergen ellen az angolok április 12-én délután nagyobb erővel légitámadást kíséreltek meg. A német légi erő azonban idejében felvette a küzdelmet és

az eddigi megállapítás szerint itt 8 angol gépet lőttek le.

Az egyiket közülük légvédelmi ágyúink találták el. Eből a harcból 2 német repülőgép nem került meg. Az ellenség a késő délutáni órákban több hullámszerűen végrehajtott légitámadást intézett Stawanger ellen, de a támadások sikertelenek maradtak. Itt egy angol repülőgépet lőttünk le. Oslo környékén esemény nélkül telt el a nap. A tengeren pénteken sehol sem került

szor említésreméltó összeütközésre. A nyugati arcvonalon nem történt különös esemény. Légi erőink amelyek felderítést végeztek Észak- és Keletfranciaország felett, egészen Párisig hatoltak előre

Páris. A Le Temps a norvég harcokkal foglalkozva írja: Bizonyára nagyszámú német különítmények mentek a fontosabb norvég kikötőbe. Oslótól kezdve Narvikig. Ezek most teljesen el vannak szigetelve és összeköttetésük a külvilággal megszünt. Norvégia ellenállást szervez és a lakosság át van hatva attól, hogy minden áron meg kell védeni az ország függetlenségét. Több forrásból jelentik, hogy a németek igen gyenge löszerkészlettel rendelkeznek és utánpótlásuk korlátozott. Kis különítményekben igyekeznek utat törni a kikötőkbe az ország belseje felé. De mindenütt el van vágva az út. Ugy látszik, hogy Hitler ez alkalommal a Szovjetnek Finnországgal szemben tanúsított eljárása inspirálta és három hibát követ el, amelyeket decemberben a moszkvai vezetők is elkövettek. Elsősorban nem vetett számot a norvégiek nemzeti érzésével, másodsorban ahhoz a fogašhoz folyamodott, hogy ugynevezett „kormány”-t létesített, amely a támadó parancsára halgat. Végül nem számított azokra a nehézségekre, amelyekkel egy olyan országnak a megszállása jár, amely hegyekkel van tele és a hegyek között csak keskeny völgyes szorosok vezetnek.

Németország nem támadta meg Svédországot is és most az odavezető út aknákkal van elzárva. Egyszerűen átkelhetett volna a Balti-tengeren de ezt nem tette, mert hi maradt ahhoz a jellegzetes hitleri stratégiához, hogy nem kell egyszerre több államot megtámadni.

Svédország mindenesetre el van készítve az ellenállásra és nem hajlandó az idegen uralmat elfogadni. (Rador).

A német külügyminisztérium támadja Svédország magatartását

Berlin. (Rador.) A berlini svéd követ pénteken megbeszélést folytatott Ribbentrop német birodalmi külügyminiszterrel. Beavatották szerint ez a megbeszélés nemcsak arra vonatkozott, hogy Hambro norvég képviselőházi elnök Svédországban Németország ellenes propagandát fejt ki. Illetékes helyen azonban minden további közlés elől elzárkóznak.

A német külügyminisztérium egyik képviselője a külföldi sajtó képviselői előtt igen éles hangon figyelmeztette a svéd rádiót és sajtót,

amelyek német felfogás szerint napok óta csak

is angol rémhíreket terjesztenek. Minden olyan jelentés, amely a legutóbbi napokban került napvilágra és amelyek utólag mind valótlannak bizonyultak, Svédországból származik. Németországban ez az Anglia javára folytatott propaganda a legnagyobb megdöbbenést keltette. Kifejezte, hogy igen sajnálatraméltó miszerint Svédország az angoloktól megízett áhírekkel árasztja el a világot. Leszögezte, hogy a svédországi hírek a nagy semleges államokat is gondolkodásra kényszerítették és ezért ezek arra az álláspontra helyezkedtek, hogy ezeket a svéd jelentéseket nem veszik tekintetbe.

Nem utazik Belgrádba a magyar miniszterelnök

Budapestről jelentik: A Magyar Távirati Iroda közli: Több külföldi lap helyt adott annak a hírnök, hogy Teleki Pál gróf miniszterelnök a közeljövőben Belgrádba utazik. Illetékes helyen felhatalmazták a Magyar Távirati Irodát annak közlésére, hogy ez a hír alaptalan.

Kedden tartják meg értekezletüket Anglia délkelet-európai követei

London. Az angol külügyminisztériumban hétfőn tartják értekezletüket a balkáni államok angol követei, akiknek sorában van az ankarai angol követ is. A tanácskozás után a követei állomáshelyükre térnek vissza.

Uj, félig önműködő puskákat vezettek be az olasz hadseregben

Róma. A félig önműködő puskákkal folyó kísérletek eredményesen befejeződtek. A puszkák percnként 120 lövést adnak le és hamarosan megkezdik gyakorlati használatukat az olasz gyalogságnál. Eddig hasonló önműködő puskákat csak az Egyesült-Államok katonasága használt. Az olasz hadvezetőség nagy teljesítményeket vár az új fegyverről.

Tárgyalás Belgium és Luxemburg külügyminiszterei között

Brüsszelből jelentik: A Német Távirati Iroda közli, hogy Luxemburg külügyminisztere pénteken hosszasan tárgyalt Spaak belga külügyminiszterrel. A két külügyminiszter valószínűleg megvizsgálta az általános nemzetközi helyzetet. (Rador).

Zsir- és cukorjegyeket vezettek be Magyarországon

Budapestről jelentik: A magyar kormány elhatározta, hogy bevezeti a zsír- és cukorjegy rendszert. Az európai konfliktus nemcsak a háborús államoknál, hanem a legtöbb semlegesnél is szükségessé tette a racionalisabb gazdálkodás bevezetését, miután a hadviselőknél a termelés csökkent és a szükségletek fokozódtak. Ennek következtében volt szükség az intézkedés elrendelésére. A hivatalos lap mai száma közli a zsír- és cukorjegyrendszerről szóló intézkedést. A rendelet szerint a zsír fejadagja havi 1 kiló lehet személyenként. A cukor fejadagjának megállapításánál háromféle kategóriát állapított meg a rendelet: a Budapest és a környéki városokban havi 1 kiló, a vidéki városokban és nagyobb ipartelepeken havi fél kiló, más helyeken pedig havi 30 deka. Külön elbírálás alá tartoznak a terhes és szoptató nők és a 12 éven aluli gyermekek.

LAPZÁRTA:

(Rador-jelentések)

PÁRIS. A hivatalos francia harctéri jelentés hangoztatja, hogy pénteken későn délután a Saar-folyó vidékén folyamatban levő ellenséges munkálatokat a francia tüzéség megzavarta. Éjszaka a Raina partján, Mühlhausen és Strassburg környékén gyalogsági tevékenység volt. Az ellenség sikertelen támadást kísérelt meg a Raina egyik szigete ellen, amelyet csapataink tartanak megszállva.

LONDON. A Manchester Guardian szemlélt tart a norvég helyzet felett és azt írja hogy valószínű, hogy még eljutnak Norvégiába német csapatok és ezért azonnal segítséget kell nyújtani a norvég hadseregnek. Norvégia német megszállása korántsem kétségbeesett gesztus, hanem azzal a céllal bír, hogy Bergenben és Stawangerben légi és tengeralattjáró-támaszpontokat létesítsenek. A cikk azzal fejeződik be, hogy Nagybritánia minden tengeri és légi erejét fel kell használni arra, hogy a németeket Norvégiából kiűzzék.

GENTI. Az itteni kikötőben szombaton délelőtt hatalmas tűz tombolt. A lángok három raktárt és 26.000 bála gyapotot és vásznat pusztítottak el és a kár 30 millió frankra rug.

LONDON. Szombaton délután három német hajót vontattak be egy északangliai kikötőbe az angol ellenőrző hadihajók. Mind a három kis halászhajót a norvég partok közelében fogták el. A Nordland 393 tonnás, a Blankenburg 344 tonnás és a Friedland 247 tonnás hajók valószínűleg élelmiszert szállítottak Norvégiába és utnak indultak hazajöni, amikor az ellenőrző hajók feltartóztatták és elfogták őket.